

"סוד החשמל"

לחבר בין תורת הנגלה לתורת הנסתר

דף מתוך סדרת הספרים

גליון פרשת בהר בחוקתי תשע"ז תהא שנת עזות דקדושה.

[מותר לצלם לזיכוי הרבים].

מדור גלגלים בתורה מופיע בעמוד כ"ט.

מדור חדש משמעות לטעמי המקרא מופיע בעמוד ל"א.

הַקָּשׁוּר בֵּין רַבִּי עֲקִיבָא וְלְהַבְדִּיל אֶלָּף

הַבְּדֻלוֹת אוֹתוֹ הָאִישׁ.

וְהַתְּקוּן שְׁחִיבִים לַעֲשׂוֹת לְנִצּוּץ הַמְּלַבֵּשׁ

בְּאוֹתוֹ הָאִישׁ לְפָנָי הַגְּאֻלָּה.

חֵלֶק ג'.

המאמר מתפרסם מחדש עם הוספות רבות חדשות מודגשות בצבע צהוב.

ענין השופר שקשור לרבי עקיבא ובלעמית זה לאותו האיש.

רואים שרבי יהושע בן פרחיה נדה אותו עם ארבע מאות שופרות, וסוד נשמת רבי עקיבא הוא סוד השופר. כי הלכות שופר נלמדו מהפעיות של אם סיסרא שפעתה כשבא סיסרא על יעל והולידו את שרש רבי עקיבא. והוסיף הרה"ג ר' מ. פ. שליט"א ששם אמו של יש"ו מרים שנקראת פועה, מרמזת על הפעיות של אם סיסרא כשהולידו את שרש רבי עקיבא. והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שישוע דוד בגימטריא 400, לרמז על ישוע שיוגק מדוד שנדוהו ב400 שופרות. וכן

אַרְבַּע מֵאוֹת שׁוֹפְרוֹת נִדְהוּ בְּגִימְטְרִיא 1777 שְׁמֵרְמֵז עַל שְׁנַת תְּשַׁע"ז שְׁאָנוּ מְקוּיִם כְּבָר לְתַקּוּן שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת וְנִזְכָּה לְגֵאלָהָ. וְכֵן הָר"ת שֶׁל אֲפִיק אַרְבַּע מֵאָה שְׁפּוּרֵי לְנִדּוֹת אֶת הַמּוֹ"ם ר"ע, הֵם אוֹתֵם ר"ת שֶׁל אֲבָנִים שְׁחָקוּ מִיָּם. וְהִסְתִּי מוֹ"ם. וְאוֹתוֹת אִמ"ש הֵן סוּד הַשׁוֹפֵר, כַּמּוּבָא בְּסֵפֶר 'תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף' (מִשְׁפָּטִים יב) אִם רוּצָה לְשַׁפֵּר מַעֲשָׂיו שְׂיִהְיֶה לְרִצּוֹן לַהֲשִׁי יַעֲשֶׂה ג' בְּחִינּוֹת שְׁבַשׁוֹפֵר מִמֶּשׁ אִמ"ש אָוִיר מִיָּם אֵשׁ, כִּי הֵבֵל שׁוֹפֵר כְּלוּל מִן ג' אֱלוֹי כְּנוֹדָע שֶׁהֵם סוּד ג' קוּיִן יָמִין וְשְׂמָאל וְאַמְצָעִי, כִּד בְּכָל מַעֲשָׂיו יִהְיֶה הַדְּבָר לְכָל צְדָדִים יָמִין וְשְׂמָאל, וְאַחַר הַכְרָעָה כִּד יָקוּם, אַז יִלְךְ לְבַטָּח. וְכֵן שְׁחָקוּ בְּגִימְטְרִיא ית"ד שֶׁהֵרָג אֶת סִיסְרָא וְהוֹצִיא אֶת נְשִׁמַּת רַבִּי עֲקִיבָא מִמֶּנּוּ.

בְּסֵפֶר 'שְׁבִילֵי פְנִחַס' מְקַשֶּׁה מַדּוּעַ לּוֹמְדֵת הַגְּמָרָא הַלְכוֹת תְּקִיעַת שׁוֹפֵר מֵהַבְּכִי שֶׁל אָמוֹ שֶׁל סִיסְרָא הֲרַשְׁעָ, שֶׁבְּכַתְּהָ עַל בְּנֵה כְּשֵׁלָא חֲזַר מֵהַמְּלַחְמָה נֶגְדַּי יִשְׂרָאֵל, וְאִיזוֹ זְכוּת יֵשׁ לָהּ שֶׁמִּמֶּנָּה לּוֹמְדִים אֶת הַלְכוֹת תְּקִיעַת שׁוֹפֵר. וּבִתְּסוּפּוֹת (שֵׁם ד"ה שִׁיעוֹר) מְבִיא מִה'עֶרְוֶה' שְׁאָנוּ תּוֹקְעִים מֵאָה קוּלוֹת, כְּנֶגְדַּי מֵאָה פְּעִיּוֹת דְּפַעֲיָא אִימִיָּה דְּסִיסְרָא. וְרוֹאִים שְׁגָם אֶת הַדִּין שֶׁל מֵאָה קוּלוֹת לּוֹמְדִים מִמֶּנָּה. וּבִאֲרָנוּ בְּמֵאֵמֶר 'חֲשַׁמֵּל שׁוֹפֵר' לְפִי מַה שְׁמוּבָא בְּסֵפֶר 'עֲשֶׂרָה מֵאֵמֶרוֹת' שֶׁהַשְּׂכִינָה הַתְּלַבְּשָׁה בְּאֵם סִיסְרָא וְיִבְבָּה אֶת הַיְבָבוֹת, וְהִטְעַם שֶׁהַשְּׂכִינָה יִבְבָּה כְּבִיכּוֹל, הוּא כְּדִי לְהוֹצִיא אֶת נְשִׁמַּת רַבִּי עֲקִיבָא מִסִּיסְרָא. וְנִבְיָא אֶת דְּבָרָיו: (חֲקוֹר דִּין ה' יא) אָמְרוּ חֲכָמִים ז"ל דְּבָרִים שְׁלֹא נִגְלוּ לְמֹשֶׁה אֲלָא כְּלָלִים כְּלָלִים נִגְלוּ לְרַבִּי עֲקִיבָא וְכו', לְפִיכֹד בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה שְׂכִינָה שְׁלֹא יֵאָבֵד סִיסְרָא, בְּשִׁבִיל שֶׁלְשֵׁלֶת יוֹחֲסִין שֶׁהִיָּתָה גְנוּזָה בּוֹ עַד שְׁנַתְעַבְרָה מִמֶּנּוּ יַעַל בְּבִיָּאָה שְׁלִישִׁית מִשְׁבַּע בִּיאוֹת שֶׁל סִיסְרָא. וְלְפִי דְבָרָיו מוּבָן יוֹתֵר מַדּוּעַ לְמַדּוּ מִשָּׁם אֶת הַלְכוֹת שׁוֹפֵר, כִּיּוֹן שֶׁהַיְבָבָה הִיָּתָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה עֲצָמָה, וּבִנְדָאִי יִבְבָּה לְאֵמָה עֲלָאָה בְּסוּד הַשׁוֹפֵר, שֶׁהוּא סוּד נְשִׁמַּת רַבִּי עֲקִיבָא. וְכֵן רוֹאִים בְּשִׁירַת דְּבוּרָה שֶׁשָּׂרָה עַל הַנְּצַחוֹן נֶגְדַּי סִיסְרָא הִיא הַזְּכִירָה אֶת מִתֵּן תּוֹרָה כְּדִלְקַמֵּן. וּמִבְּאֵר לְדְבָרֵינוּ שֶׁהִיא רְמָזָה אֶת נְתִינַת הַתּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה שֶׁתִּצָּא מֵהַנְּצַחוֹן בְּמִלְחָמָה הַזֹּאת. וְכֵן מְצִינוּ בְּזֶהֶר (ח"ג ע"ו): שֶׁהַכּוֹכְבִים שֶׁנִּלְחָמוּ בְּסִיסְרָא יִלְחָמוּ לְעֵתִיד לְבֹא בְּגוֹג וּמְגוֹג כְּשֶׁה' יִפִּיל אֲבָנֵי אֲלֻגְבִישׁ עַל הָאֲמוֹת. וּמִבְּאֵר לְדְבָרֵינוּ שְׁגָם שֵׁם יוֹצִיאֵם אֶת הַנִּיצוּץ מֵהֶם כְּמוֹ שֶׁהוֹצִיאֵם מִסִּיסְרָא. וְכֵן מוּבָא בְּסֵפֶר 'הַמְּנַהֵיג' (ר"ה כ"א) שְׁמֵאָה הַקּוּלוֹת שֶׁל שׁוֹפֵר הֵם כְּנֶגְדַּי מֵאָה קוּלוֹת שֶׁהִיָּלְדַת צוּעֶקֶת בְּזִמְנָה לְדָה, וְרוֹאִים שֶׁשׁוֹפֵר קָשׁוּר עִם מְקוּם הַלְדָּה שְׁשֵׁם שֶׁרֶשׁ נְשִׁמַּת רַבִּי עֲקִיבָא וְהַלְעַמַּת זֶה, וְכֵן מְצִינוּ בְּזֶהֶר (הַקְּדָמָה י"ג): שֶׁהַשׁוֹפֵר מְסַמֵּל אֶת הַיְסוּד שֶׁל אֵמָה עֲלָאָה שְׁשֵׁם מְקוּם הַלְדָּה.

וְכֵן מְצִינוּ בְּגְמָרָא (יבְמוֹת ט"ז) אָמַר לוֹ, אֵתָה הוּא עֲקִיבָא בֶן יוֹסֵף שְׁשִׁמְךָ הוֹלֵךְ מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפּוֹ. וְרוֹאִים שֶׁרַבִּי עֲקִיבָא הוּא בְּחִינַת קוֹל הַשׁוֹפֵר שֶׁהוֹלֵךְ מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפּוֹ. וְכֵן מוּבָא שֵׁם בְּפָרוּשׁ 'מִצְפָּה אֵיתָן' מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפּוֹ גִימְטְרִיא תַקְס"ד כְּמִנְיָן פְּעֻמִּים שְׁנֹזְכָר רַבִּי עֲקִיבָא בְּכָל הַשָּׁ"ס. וְכֵן הַכְּתוּב "מִן הַמִּצַּר קִרְאֵתִי יְהִי עֲנִי בְּמִרְחֵב" ר"ת עֲקִיבָ"ה, דְּכְתוּב זֶה מְרַמֵּז עַל קוֹל הַשׁוֹפֵר שֶׁעוֹלָה לְבִינָה, וְזֶה סוּד נְשִׁמַּת רַבִּי עֲקִיבָא. וְכֵן עֲקִיבָה וְתַקִּיעָה הֵן אוֹתָן אוֹתוֹת חוּץ מֵהָאוֹת ב' שֶׁל עֲקִיבָה, וְהָאוֹת ת' שֶׁל תַקִּיעָה שֶׁהֵן יַחַד ת"ב שֶׁהוּא תְּרַגּוּם שֶׁל תְּשׁוּבָה. וְהוֹסִיף הַרַה"ג ר' י. ש. צוּר שְׁלִיט"א שֶׁ'לְשִׁמוּעַ קוֹל שׁוֹפֵר' בְּגִימְטְרִיא 'סוּד תּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה', שֶׁרֶשׁ נְשִׁמַּת רַבִּי עֲקִיבָא. וְהוֹסִיף הַרַה"ג ר' פְּנִיחַס ל. שְׁלִיט"א שְׁמוּבָא בְּנִצְי"ב עַל הַכְּתוּב עַל מִתֵּן תּוֹרָה: (שְׁמוֹת יט, יט) "וַיְהִי קוֹל הַשׁוֹפֵר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד", שְׁמַסְמֵל אֶת הַתְּעַצְמוֹת תּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה שֶׁהוֹלְכָת וּמִתְחַזְּקָת בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וְדוֹקָא עַל יְדֵי קִשֵׁי הַגְּלִיּוֹת מִתְּעַצְמַת תּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה. וְשׁוּב רוֹאִים אֶת הַחֲבוּר בֵּין יִשְׂרָאֵל שֶׁשׁוֹר עִם הַחֲרָבָן וְהַסְּבֵל שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל שְׁכָל זֶה מוּבִיל לְהַתְּעַצְמוֹת תּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה מִשְׁרֶשׁ רַבִּי עֲקִיבָא. וְכֵן שֶׁעַר הַנּוֹ"ן שְׁזָכָה בּוֹ רַבִּי עֲקִיבָא נִרְמַז בְּכְתוּב שֵׁם "וַיְהִי קוֹל הַשׁוֹפֵר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד מִשָּׁה יְדַבֵּר וְהֵאֱלִיָּהּ יַעֲנֶנּוּ

בקול". וכן "הולך וְחֹזֵק" בגימטריא עקיבא. וכן לשון חז"ל משה שפיר קאמרת מרמז על השפעת התורה של משה דרר בחינת השופר שמסמל את התורה שבעל פה. וכן מצינו במדרש (תנחומא אחרי ב) רבי לוי בשם רבי מנסיא אומר תפוח עקבו של אדם הראשון היה מכהה גלגל חמה. ומבאר לדברינו שתפוח עקבו של אדם הראשון מרמז על שרש נשמת רבי עקיבא שהיא משרש העקב, וממנה שרש תורה שבעל פה שבה יש האור הגנוז שמפכה את אורו של גלגל חמה. ולכן מצינו בגמרא (ב"ב נח): שופריה דיעקב אבינו מעין שופריה דאדם הראשון. לרמז על שרש השופר של רבי עקיבא שמחבר את יעקב לאדם הראשון.

והוסיף הרה"ג ר' זאב פרידמן שליט"א שכל דיני התרועה בראש השנה נלמדו מתורה שבעל פה בסוד נשמת רבי עקיבא, דכשם שבזכות נשמת רבי עקיבא למדנו את צורת התרועה, שצריך גם שברים וגם תרועה, כי הלכות שופר נלמדו מהפעילות של אם סיסרא שפעתה כשבא סיסרא על יעל והולידו את שרש רבי עקיבא. כך שאר דיני התרועה אינם מפרשים בתורה, ונלמדו רק מתורה שבעל פה שמסמלת את נשמת רבי עקיבא. כמובא בגמרא (ר"ה לג): תנו רבנן מנין שבשופר [היינו שגם את התרועה צריך לתקע בשופר], תלמוד לומר "והעברת שופר תרועה", אין לי אלא בייבל. בראש השנה מנין, תלמוד לומר "בחדש השביעי", שאין תלמוד לומר בחדש השביעי ומה תלמוד לומר בחדש השביעי שיהיו כל תרועות של חדש שביעי זה כזה. ומנין שפשוטה לפני תלמוד לומר "והעברת שופר תרועה", ומנין שפשוטה לאחר תלמוד לומר "תעבירו שופר", ואין לי אלא בייבל בראש השנה מנין תלמוד לומר "בחדש השביעי", שאין תלמוד לומר בחדש השביעי ומה תלמוד לומר בחדש השביעי שיהיו כל תרועות החדש השביעי זה כזה. ומנין לשלש של שלש שלש, תלמוד לומר "והעברת שופר תרועה", "שבתון זכרון תרועה", "יום תרועה יהיה לכם", ומנין לתן את האמור של זה בזה ושל זה בזה תלמוד לומר שביעי שביעי לגזירה שנה. וכן רבי עקיבא למד את הדין לתקע בשופר של איל, כמובא בגמרא (ר"ה כו). מאי משמע דהאי יובלא לישנא דדכרא הוא, דתנאי אמר רבי עקיבא, כשהלכתי לערבא, היו קורין לדכרא יובלא.

וכן מובא בספר 'אמרי נעים' (עקב) השופר הוא בחינת א"ש ר"ח מ"ם, ועל כן נאמר בקרא קולות וברקים וענן, כי קולות הם בסוד הרוח, וברקים הם יסוד האש, וענן הוא סוד עבים מלאים מים, ומזה נתהוה קול השופר. וזהו 'והיה עקב' ב'ר"ת קולות ברקים ע'נו, ש'הם אש רוח מים, ואז 'תשמעו את המשפטים', רומז על מצות שמיעת קול שופר הנקרא משפט. ורואים קשר בין עקב לשופר שקשור עם רבי עקיבא, וכן מובא בספר 'עטרת ישועה' (עקב) "והיה עקב תשמעו", מצוות קלות שאדם דש בעקביו, כי קלות אותיות קולות היינו מצוות שופר מאה קולות. וזהו שאדם דש בעקביו, היינו, שבהרגלים נרמז סוד שמיעת קול שופר, כי רגלי"ם נצ"ח ה"ד מספר לשמו"ע, נמצא כי סוד קול שופר בהרגלים, וזהו מצוות קלות שאדם דש בעקביו. וכן יש"ו ר"ע בגימטריא שופר כי הוא הלעמת זה של השופר. ויתכן שבגלל זה מבלבל השופר את השטן כי הוא חושב שזה שוף ליש"ו.

ועוד מובא בספר 'אגרא דכלה' (עקב) "והיה עקב". כי הנה מהתחלת יום יציאת מצרים שאז הוא קבלה חדשה לעבוד את השם יתברך לאיש הישראלי בכל שנה ושנה פנודע, יש קע"ב ימים עד יום כפורים, וזהו והיה עקב, שמחה תהיה לפניו יתברך בהגיע זמן העק"ב דהיינו יום הכפורים, "תשמעו את המשפטים האלה

וְשִׁמְרֶתֶם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם" וְלֹא תַחֲזְרוּ לְסוּרְכֶם. וְרוּאִים שֶׁעַקֵּב קָשׁוּר עִם יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא הַיּוֹם שֶׁל קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים שֶׁקָשׁוּר עִם רַבִּי עֲקִיבָא.

וְהוֹסִיף הַרְהַ"ג ר' יוֹסֵף בְּרַגְרָג שְׁלִיט"א שֶׁמְצִינּוּ בְּמֵרֶד אֲבִשְׁלוּם שְׂאִישׁ בְּלִיעֵל תִּקַּע בְּשׁוֹפָר לְהַכְרִיז עַל הַמְרִידָה בְּדוֹד הַמִּלֵּךְ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ש"ב כ, א) **"וְשֵׁם נִקְרָא אִישׁ בְּלִיעֵל וְשָׁמוֹ שָׁבַע בֶּן בְּכָרִי אִישׁ יְמִינִי וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר וַיֹּאמֶר אֵין לָנוּ חֶלֶק בְּדוֹד וְלֹא נַחֲלָה לָנוּ בְּבֶן יִשְׂרָאֵל"**. כִּינּוּ שֶׁנִּדְבְּקוּ בַקְּלֶפֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁמּוֹרְדֵת בְּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד לְהַעֲבִיר אֶת הַיְגִיקָה לְקַלְפוֹת, מְזַכֵּר עֲנָן הַבְּלִיעֵל שֶׁמְרַמֵּז עַל בְּלִיעַת הַנִּיצוּצוֹת, וּמְזַכֵּר עֲנָן הַשׁוֹפָר שֶׁקָשׁוּר עִם שְׂרֵשׁ נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל. וְהוֹסִיף הַרְהַ"ג ר' פִּנְחָס ל. שְׁלִיט"א שֶׁיִּשְׂרָאֵל נִרְמַז בְּסִ"ת בְּכַתּוּב "אֵין לָנוּ חֶלֶק בְּדוֹד וְלֹא נַחֲלָה לָנוּ בְּבֶן יִשְׂרָאֵל לְאִישׁ לְאִהְלִיו יִשְׂרָאֵל".

וְכֵן מְצִינּוּ קָשֶׁר בֵּין דוֹד לְשׁוֹפָר כְּשֶׁהֶעֱלָה דוֹד אֶת אַרְוֹן ה' לִירוּשָׁלַיִם וְהָיָה מְכַרְכֵּר בְּכָל עֵז לִפְנֵי ה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ש"ב ו, יד) **"וְדוֹד מְכַרְכֵּר בְּכָל עֵז לִפְנֵי ה' וְדוֹד חָגוּר אֶפּוֹד בָּד: וְדוֹד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת אַרְוֹן ה' בְּתַרְוֵעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר"**. כִּינּוּ שֶׁסוּד הָאֲרוֹן הוּא סוּד נִשְׁמַת רַבִּי עֲקִיבָא לְכֵן הָיוּ תוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר לְסַלֵּק אֶת הַקְּלֶפֶת שֶׁבָּאִים לִינוּק מֵהָאֲרוֹן וְלְהַבְלִיעַ אֶת הַקֹּדֶשׁ. וְכֵן הַכְּתוּב (בְּרַאשִׁית ג, כו) **"וַיִּמַּת יוֹסֵף בֶּן מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּשֶׂם בְּאֲרוֹן בְּמִצְרַיִם"** בְּגִימַטְרִיא **רנ"ג** שֶׁמְסַמֵּל אֶת יְסוּד הַנוֹקְבָא, כְּאֲשֶׁר הוּא בְּאֲמִצַּע הוּא יוֹסֵף בְּעִצְמוֹ שֶׁהַכְּנִיסִיהוּ בְּתוֹךְ קְלֶפֶת הַרְנ"ג בְּמִצְרַיִם. וְלִכֵּן הוּא נִקְרָא שׁוֹר בְּאוֹתוֹ זְמַן, כִּי שׁוֹר בְּגִימַטְרִיא **ב' פַּעֲמִים רנ"ג**, הֵינּוּ בַחֲנִינַת הַזְכָּר שֶׁמִּקְבֵּל שְׁנֵי חֲלָקִים וְנוֹתֵן חֶלֶק אֶחָד לְנִקְבָה. וְכֵן מוּבָא בְּשִׁעַר הַפְּסוּקִים 'לְהֶאֱרִיז' (וַיִּשֶׁב ע' צ') שֶׁפְּרָעָה הוּא בְּבַחֲנִינַת הַעֲרָף וְהוּא מְשַׁפֵּיעַ לַג' שְׂרִים שֶׁנִּמְצְאִים בְּגֵרוֹן; שֶׁר הַמְשַׁקִּים הוּא בְּחִינַת קִנְיָה שֶׁנִּמְצָא בְּיָמִין, שֶׁר הַאֹפִים בְּחִינַת וְשֵׁט שֶׁנִּמְצָא בְּשְׂמָאל, וְשֶׁר הַטְּבָחִים בְּחִינַת הַוְרִידִים בְּאֲמִצַּע. כִּי מִצְרַיִם הֵיא בְּסוּד מִצְרַת הַגְּרוֹן. וְגֵרוֹן מְרַמֵּז עַל שְׂרֵשׁ הַגְּרוֹן בִּיסוּד הַנוֹקְבָא.

מְצִינּוּ בְּמִדְרָשׁ (תְּדַבָּא"ז כב) רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קַרְחָה אוֹמֵר לֹא נִבְרָא שׁוֹפָר אֶלָּא לְטוֹבָה לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁבְּשׁוֹפָר נִתְּנָה הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר "וַיְהִי קוֹל הַשׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד וְגו'" וּבְשׁוֹפָר נִפְלָה חוֹמַת יְרִיחוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "וַיְהִי כְשִׁמַּע הָעָם אֶת קוֹל הַשׁוֹפָר וַיִּרְעוּ הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתִּפֹּל הַחוֹמָה תַּחְתֵּיהָ וְגו'", וּבְשׁוֹפָר עֲתִיד הַקַּב"ה לְתַקַּע בְּעַת שִׁתְּנֻלָּה בֶּן דוֹד צְדֻקְנוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "וַה' אֱלֹהִים בְּשׁוֹפָר יִתְקַע", וּבְשׁוֹפָר עֲתִיד הַקַּב"ה לְתַקַּע בְּשַׁעַת שְׁמִכְנֵס גְּלוֹיֹת יִשְׂרָאֵל לְמִקּוֹמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאָרֶץ אֲשׁוּר וְהִנְדַּחִים בְּאָרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לָהּ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם". מְעֻשָׂה בְּתַלְמִיד אֶחָד מִתַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּרֹאשׁ כ"ד אֲלָפִים תַּלְמִידִים פְּעַם אֶחָת יָצָא לְשׁוּק שֶׁל זֹנוֹת וְרָאָה שָׁם זֹנָה אֶחָת וְאַהֲבָ אוֹתָהּ, וְהָיָה מְשַׁלַּח שְׁלִיחַ בֵּינוֹ לְבִינָה עַד עַת הָעֶרֶב, לְעַת הָעֶרֶב עֲלָתָה עַל הַגָּג וְרָאָתָה אוֹתוֹ הַתַּלְמִיד כְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁב בְּרֹאשׁ הַתַּלְמִידִים כְּמוֹ שֶׁר הַצָּבָא וְהָיָה גְּבִרְיָאֵל עוֹמֵד עַל יְמִינוֹ, מִיַּד אֲמָרָה בְּלִבָּהּ אוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ אֲשֶׁה שְׁכָל מִינֵי הַפְּרָעָנוּיֹת שֶׁל גִּיהֵנָם צוֹאֵת לָהּ, וְכִי אָדָם גְּדוֹל כְּזֶה שֶׁהוּא דוֹמָה לְמִלְאָךְ תַּעֲנָנּוֹ אֲשֶׁה זֹאת, וְכִשְׁמַתָּה וּבְטִלָּה מִן הָעוֹלָם הִזָּה הִנֵּה יוֹרֶשֶׁת גִּיהֵנָם, אֲבָל אִם לֹא תִקְבְּלָנָה אוֹתוֹ הָרִי הֵיא מַצְלֵת אוֹתוֹ וְאֶת עֲצָמָה מְדִינָה שֶׁל גִּיהֵנָם. וְכִינּוּן שֶׁבָּא אֶצְלָה אֲמָרָה לוֹ בְּנֵי מִפְּנֵי מָה אֲתָה מְאָבֵד חַיֵּי עוֹלָם הִבָּא בְּשִׁבִיל הַנָּאֵת שְׁעָה אֶחָת בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתּוֹ עַד שֶׁאֲמָרָה לוֹ בְּנֵי אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁאֲתָה אוֹהֵב הֵיא מְלַכְלַכְתָּ וּמְטַנְּפָתָ מִכָּל הָאֲבָרִים וְאֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוֹלָה לְהַרְיֵחַ רִיחָהּ, וְלֹא נִתְקַרְרָה עַדֵּן דַּעְתּוֹ עַד שֶׁתִּפְסָה אוֹתוֹ בְּחֻטְמוֹ וְהִנִּיחוּ

על אותו הקבר ומיד שהריח ריח אותו המקום נמאסת בפניו ולא נשא אשה מעולם, יצתה בת קול ואמרה אשה פלונית ואיש פלוני הם מזמנים לחיי עולם הבא. נראה לבאר מדוע מסמך המדרש את המעשה הזה שהיה עם אחד מגדולי תלמידי רבי עקיבא, לדברים שפתח רבי יהושע בן קרחה ודרש במעלת השופר, וכפי שבארנו שקרחה הוא רבי עקיבא, כי יש כאן רמז שבאותו מקום שבו שרש נשמת דוד המלך יש מסביב קלפות נוראות שמלבישות עליו, ולכן המקום מלכלך ומטנף וכו', והלח להכניע קלפות אלו הוא בכח השופר שמסמל את שרש נשמת רבי עקיבא, כי השופר מסמל את יסוד אמא עלאה ששם אין קלפות, והוא יכול להכניע את הקלפות שמלבישות על המקום הזה במלכות. ולכן היה המעשה שהיה עם אחד מגדולי תלמידי רבי עקיבא לרמז שבזכות רבי עקיבא אפשר להתגבר על קלפות אלו. ונראה שזה גופא הטעם מדוע דורש רבי יהושע בן קרחה שה' יתקע בשופר כשיתגלה משיח, כי בגלוי משיח צריך להכניע את קלפות הנצרות בכח השופר. והוסיף הרה"ג ר' מ. פ. שליט"א שלכן השופר הפיל את חומות יריחו, לרמז שהוא מתגבר על קלפות הריח הרע שמלבישים על יסוד הנוקבא. וכן מצינו במדרש (פסקייתא רבתי מ) **אמר דוד אין גדול מן השופר שהוא מסלק מדת**

הדין ומקרב מדת רחמים. והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שלכן היא קרבה את חטמו ששם שרש נשמת חיים בסוד רוח אפינו משיח ה', למקום יסוד הנוקבא שמסמל את השופר שמפייח חיים בעולם, ונתנה לו להבין את רב הקלפות שיש במקום הזה שלא כדאי לחטוא שם. היינו שיש במקום הזה נקדת חיים שמולידה ילדים, וגם תחית המתים קשורה לשם כדלעיל, וזה הניצוץ הקדוש שיש שם משרש משיח שהוא רוח אפינו. ומאידך יש במקום הזה את הקלפות הקשות שנקראות מנות, לכן נקרא המקום הזה קבר וכו' כדלקמן. והואיל והחטם מסמל את הקדשה שבמקום הזה היא קרבה את חטמו להריח את הקלפות שיש שם שלא ידבק בהם על ידי החטא. והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שמצינו בגמרא (סנהדרין צב.) **אמר רבי טבי אמר רבי יאשיה, מאי דכתיב "שאל ועצר רחם, ארץ לא שבעה מים". וכי מה ענין שאל אצל רחם אלא לומר לה, מה רחם מכניס ומוציא, אף שאל מכניס ומוציא, והלא דברים קל וחמר, ומה רחם, שמכניסים בו בחשאי, מוציאים ממנו בקולי קולות, שאל שמכניסין בו בקולות, אינו דין שמוציאים הימנו בקולי קולות מכאן תשובה לאומרים אין תחית המתים מן התורה. ורואים שמקום הלדה שהוא בסוד שופר מוציא בקולי קולות כראוי לשופר. והמקום הזה הוא סוד תחית המתים כמו שהשופר מחיה את כל העולם מחדש בראש השנה. וכן שליא בגימטריא אמ"ש ר"ת אור מים אש שיש בסוד השופר כדוע. וכן מלוי אותיות שופ"ר ש"ן ו"ו פ"י ר"ש בגימטריא ישוע. וכן שם שפ"ו נרמז בשופר. וכן רבי עקיבא ישוע בגימטריא שנת הקץ ה'תשע"ו בה אנו מצפים לתקון השלם. וכן הכתוב שהבאנו "ולא יבאו לראות כבלע את הקדש ומתו" ס"ת אר"ת תשע"ו. וזה גם המספר של שפר רבי עקיבא בן יוסף. ושל עקיבא אם נחשיב את האות אלק"ף במספר 1000. ושל רחם שפיר שליא עם המלים והכולל.**

כתוב (יחזקאל כד, א) **"ויהי דבר ה' אלי בשנה התשיעית בחדש העשירי בעשור לחדש לאמר: בן אדם כתב לך את שם היום את עצם היום הזה סמוך מלך בבל אל ירושלם בעצם היום הזה".** יחזקאל הנביא היה בבבל ונבא ביום עשרה בטבת את מה שקרה בירושלים באותו יום שהתחיל המצור. והמלבי"ם התקשה מדוע **"שם היום" ו"עצם היום"** קשורים עם הנבואה פלשון הפסוק, ומבאר שהמלה עשור שהיא **"שם היום"** יחד עם עוד מספר י' שהוא **"עצם היום"** בגימטריא ירושלים, וכן **"א טבת** בגימטריא נבוכדנצר שסמוך על ירושלים באותו יום. נראה לבאר מדוע מבאר

המלבי"ם את הפסוק דרך גימטריא, כיון שגימטריא שיכת למלכות שמקבלת את המספר כידוע מסדור הרש"ש, לכן הבאור הוא בדרך גימטריא. ולפי דברינו שיום עשרה בטבת הוא סוד המלכות שבמלכות לא קשה קושית המלבי"ם, ומבאר מדוע שם היום הזה, ועצם היום הזה קשורים לציון וירושלים. וכן רואים שאף שמצינו לשון **"עצם"** בכל התורה רק ח"י פעמים, כאן כתובה שני פעמים הלשון **"עצם"**, ומבאר לדברינו שנרמזה כאן נקדת ציון שהיא נקדת העצמות שנשארה בעולם מלפני הצמצום וממנה שרש נשמות אדם דוד משיח. כמובא בספר 'פתחי שערים' (נתיב קצור אבי"ע פתח ג) שעולם אדם קדמון נקרא בשם אדם קדמון, לרמז על אדם הראשון קודם החטא שהיה בסוד עולם אדם קדמון שכולל בתוכו את כל העולמות כלם, מראשית הקו עד סופו. וכן מובא בספר 'תורת חכם' (טו): **נראה שסובר מורי הרב ז"ל ששום א' מהפרצופים העליונים אפלו אדם קדמון לא נתקנו הפנים שלו עד שבא אדם הראשון, ועל ידו התחילו להתקן כלם פנים בפנים.** ורואים ששרש נשמתם של אדם דוד משיח הוא מעולם אדם קדמון, שהוא מעל עולם האצילות, והוא הגבה ביותר בכל העולמות. ולכן דוד המלך הוא בחינת אבן וזהב, שהם דומים. דבארנו ששרש הדומים מבחינת אדם קדמון בסוד נעוץ תחלתו בסופן. ובדומים מסתתרים אורות אדם קדמון, שהם סוד שרש נשמת אדם דוד משיח.

וכן מצינו בזהר (וישב קפו). שנקדת ציון בבית המקדש היא השרש שממנה נבראו כל העולמות. וזה הסוד של עולם אדם קדמון שהוא הגבה ביותר. על פי זה נראה לבאר המדרש (בר"ב, ד) **"ורוח אלקים מרחפת על פני המים"** זה רוחו של מלך המשיח. וכן מצינו בגמרא (פסחים נד) **שבעה דברים נבראו קדם שנברא העולם, אלו הן, תורה, ותשובה, וגן עדן, וגיהנם, וכסא הכבוד, ובית המקדש, ושמו של משיח.** כיון ששרש נשמת המשיח הוא מנקדת העצמות שנשארה בעולם העשיה מלפני הצמצום, לכן היא נבראה קודם העולם, היינו קודם ההעלם והצמצום, ולכן היא **מרחפת על פני המים** שמסמלים את החמר הגשמי של העולם, כפי שבארנו שאורות אלו מסתתרים בתוך הגשמי. ולכן המשיח יבא בסוף העולם, בסוד נעוץ תחלתו בסופן, ואז תתגלה שוב האלקות בעולם. והוסיף הרה"ג ר' אברהם אגשי שליט"א שהכתוב **"ורוח אלקים מרחפת"** בגימטריא שמו של משיח. והוסיף הרה"ג ר' אליהו בן הקון שליט"א שרות המסמלת את המלכות בגימטריא עצמות, וזו גם הגימטריא של דוד המלך עליו השלום. והוסיף הרה"ג ר' ציון דוד סיבוני שליט"א שמש"ח בן דוד בגימטריא קו ירוק עם המלים, דקו ירק מסמל את פנימיות הישר של אדם קדמון שיורד עד לעולם העשיה התחתון, כדבארנו במאמר 'פתח לסדור הרש"ש'. וזה גם המספר של תהו ביהו שהיו קודם בריאת העולם. וכן המספר המסתתר בין אותיות משי"ח הוא 552 כמנין קוצו של יו"ד שמסמל את עולם אדם קדמון.

וכן מובא בגר"א (ספרא דצניעותא ג) שלאחר חרבן בית המקדש השני כשהסתתרו אלפים שנות תורה והתחילו אלפים שנות משיח, כיון שלא זכו למשיח חזרו לבחינת שנות תהו, אף על פי שלמדו תורה. ורואים קשר בין משיח לתהו, היינו שהתהו הוא בחינת קלפה של המשיח. וכן קבר דוד המלך בגימטריא טבת. ובגימטריא תהו ובגימטריא יש מאין שנעשה מנקדת העצמות שממנה שרש הצמצום, כדבארנו במאמר 'פתח לסדור הרש"ש'. וכיון ששרש דוד מהעולם השמיני, זה גם בגימטריא שמיני, או קדוש, או דרור או משכן שמסמלים את השמיני. והוסיף הרה"ג ר' אליהו נחמני שליט"א שב' פעמים עצם היום הזה בגימטריא תקון או קינות. וכן שם היום הזה עצם היום הזה בגימטריא שמשון שהיה משבט דן ויעקב אבינו חשב שהוא המשיח. ובארנו שחדש טבת הוא כנגד שבט דן.

מְצִינּוּ בַזְהַר (שֶׁלַח קע.) שֶׁהַעֲצָמוֹת הֵן הַחֶלֶק הַחֲשׂוּב בְּיֹתֵר בַּגּוֹף, [מִלְשׁוֹן עֲצָמוֹת], לְכֹן אֵינָן מִתְעַכְלֹת בְּקֶבֶר, וְלַחֲצִיזוּנִים אֵין אַחִיזָה בָהֶן, יִמְהֶן יָקוּם הָאָדָם בְּתַחִית הַמֵּתִים. וְכֵן בְּדַרְגּוֹת הָעֵלְבִי בְּסִדּוֹר הַרְשָׁ"ש יֵשׁ דְּרָגוֹת שֶׁהֵן בְּבַחִינַת עוֹר בְּשָׂר גִּידִים וְעֲצָמוֹת, וְהַפֶּתֶר נִמְשָׁל לִמַּח הַעֲצָמוֹת בַּגּוֹף, וְהַחֲכָמָה הִיא בְּחִינַת עֲצָמוֹת, הַבִּינָה בְּחִינַת גִּידִים, הַבְּשָׂר בְּחִינַת ר"ק, וְהַעוֹר בְּחִינַת מַלְכוּת. וְרוֹאִים שֶׁהַעֲצָמוֹת הֵן הַדְּרָגָה הַגְּבוּהָה בְּיֹתֵר. וּמוּבָא בְּ"שַׁעַר הַמִּצְוֹת" לְהַאֲרִיז"ל (בְּרַאשִׁית ז) **עַד עֲשָׂרִים שָׁנָה הַקִּב"ה יוֹשֵׁב וּמִצְפֶּה לְאָדָם שִׁישָׂא אֶשָׁה, כִּיֹּן שֶׁעָבְרוּ עֲשָׂרִים שָׁנָה וְלֹא נָשָׂא, אוֹמֵר לוֹ תִפַּח עֲצָמוֹתָיו. וְעַנְּנֵן אוֹמֵר עֲצָמוֹתָיו וְלֹא גוּפוֹ, כִּי תַחֲלַת בְּנֵינוּ הַנִּקְבָּה הֵיחָה מִן הַצָּלַע שֶׁל אָדָם הָרַאשׁוֹן, וְהָאִישׁ הַנוֹשֵׂא אֶשָׁה מְשָׁלִים עֲצָמוֹתָיו. נִרְאָה שִׁישׁ כָּאֵן רָמַז שֶׁהַנוֹשֵׂא אֶשָׁה מִתְחַבֵּר לְסַפִּירַת הַמַּלְכוּת שֶׁשֶׁם סוּד הָעֵצָם, לְכֹן הוּא מְשָׁלִים עֲצָמוֹתָיו. וְכֵן מְצִינּוּ בַּגְּמָרָא (יבְמוֹת סג.) אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר מַאי דְכָתִיב "זֹאת הַפֶּעַם עֵצָם מִעֲצָמֵי וּבְשָׂר מִבְּשָׂר" מְלַמֵּד שֶׁבָּא אָדָם עַל כָּל בְּהֵמָה וְחַיָּה וְלֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתּוֹ עַד שֶׁבָּא עַל חוּהָ. וְכֵן עֲצָ"ם בְּהַפּוּדֹת אוֹתִיּוֹת מִצָּ"ע שְׁבוּ מְשָׁלִים הָאָדָם אֶת עֲצָמוֹתָיו. וְכֵן עֲצָם עִם הָאוֹתִיּוֹת וְהַכּוֹלָל בְּגִימְטְרִיא עֲטָרַת הַיְסוּד לְפִי הַחֲשָׁבוֹן שָׂאוֹת ס' סוֹפִית הִיא מִסְפָּר שֵׁשׁ מֵאוֹת. וְכֵן עֲצָם בְּגִימְטְרִיא צְדָקָה שֶׁמְסַמְלֵת אֶת עֲטָרַת הַיְסוּד שֶׁמְקַשְׂרֵת בֵּין צְדִיק לְצְדִיק כְּדַבְּאֵרְנוּ בְּמֵאֵמֶר**

'חֲשַׁמֵּל תּוֹרָה'. וְהוֹסִיף הַרַה"ג ר' מ. פ. שְׁלִיט"א שֶׁעֲצָם מְרַמְזֵת עַל הַיְסוּד שֶׁהוּא נִקְדַּת הָאֲמִצָּע שֶׁל הַגּוֹף. וְהוֹסִיף הַרַה"ג ר' ש. רִיִּסקִין שְׁלִיט"א שֶׁהַשְּׁתַּלְשֵׁל בְּאַנְגְלִית שִׁחְתּוֹ נִקְרָא גְרוּם, מִלְשׁוֹן עֲצָמוֹת שֶׁנִּקְרָאִים גְּרָמִי. וְכֵן גְּרָמִי בְּגִימְטְרִיא נַגְ"ר אוֹ גְרָ"ן שֶׁמְסַמְלִים אֶת יְסוּד הַנוֹקְבָא שֶׁשֶׁם שְׂרָשׁ נִשְׁמוֹת דָּוִד וּמְשִׁיחַ כְּדַלְקָמֵן. וְכֵן מְצִינּוּ בַזְהַר (הַקְדָּמָה יג.) שֶׁהַשׁוֹפָר מְסַמֵּל אֶת הַיְסוּד שֶׁל אִמָּא עֲלָאָה וְשׁוֹפָר נַעֲשֶׂה מִעֵצָם שֶׁל אֵיל. וְכֵן נִבְאָר שֶׁשְׂרָשׁ נִשְׁמַת יִשְׁ"ו הוּא מִהַשׁוֹפָר לְכֹן נִדְוָהוּ בְּאַרְבַּע מֵאוֹת שׁוֹפְרוֹת. וְכֵן שׁוֹפָר מְעוֹרֵר אֶת נִקְדַּת הַעֲצָמוֹת לְחַדֵּשׁ אֶת הַקּוֹ עִם כָּל הָעוֹלָמוֹת לְעוֹד שָׁנָה, כְּמוּבָא בְּסִפְר 'אֲמוּנַת עֲתִיד' (מוֹעֲדִים ג' ע' ק"י) כְּתִבּוּ סִפְרֵי הַחֲכָמָה שֶׁכְּשֶׁעָלָה בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְבְרָא הָעוֹלָם, צִמְצָם כְּבִיכּוֹל הַקִּב"ה אֶת הָאוֹר אֵין סוֹף, וְנִתְהוּהוּ מְקוּם חָלָל, כְּדִי שִׁיְהִי מְקוּם לְבְרִיאַת הָעוֹלָם, וּבְחֲלָל הֵזָה הַמְשִׁיךְ הַקִּב"ה בְּתוֹכּוֹ אוֹר חֲדָשׁ, וּבְזָה יֵשׁ לוֹמֵר טַעַם חֲדָשׁ לְמָה תִּקְיַעַת שׁוֹפָר צְרִיךְ לֵהִיּוֹת דּוֹקָא בְּשׁוֹפָר דְּהֵינּוּ בְּקַרְנֹת הַחֲלוּלִים, לְפִי שֶׁבְרַאשׁ הַשָּׁנָה הֵיחָה בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה הַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים, וְכִשְׁמַסְתַּלַּק הַחַיּוֹת שֶׁל הַשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה זֶהוּ כְּמוֹ צִמְצוּם, וְנִתְהוּהוּ מְקוּם חָלָל לְבְרִיאַת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, וְצִוְנוֹ הַקִּב"ה לְתַקַּע בְּשׁוֹפָר שֶׁהוּא מְקוּם חָלָל, וְעַל יְדֵי הַתְּקִיעָה אֲנַחְנוּ מְפִיחִים בְּמְקוּם הַחָלָל רוּחַ חֲדָשׁ וְעַל יְדֵי זֶה אָנּוּ מְעוֹרְרִים גַּם לְמַעְלָה שֶׁהַקִּב"ה גַּם כֵּן מִמְשִׁיךְ אוֹר חֲדָשׁ בְּתוֹךְ הַחָלָל, וְכֵן בְּרַאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא אָדָם הָרַאשׁוֹן וּבִיּוֹם הֵזָה נִפַּח בּוֹ הַקִּב"ה נִשְׁמַת חַיִּים, וְעַל יְדֵי שֶׁאָנּוּ תוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר וְאֲנַחְנוּ מְפִיחִים בּוֹ מְרוּחְנוֹ, הַקִּב"ה מְפִיחַ בָּנוּ כְּבִיכּוֹל אוֹר אֱלֹקֵי חֲדָשׁ, וְאֲנַחְנוּ נַעֲשִׂים כְּבְרִיָּה חֲדָשָׁה. וְכֵן שְׂרָשׁ הַמְלָה עֲצָם בְּכָל הַתְּנַיִךְ בְּכָל הַהֲטִיּוֹת כְּמוֹ; עֲצָמוֹת, הַעֲצָמוֹת,

עֲצָמוֹתֵי וְכוּ' מוֹפִיעַ 126 פְּעָמִים, כְּמִנְיָן עֲנָג אוֹ נָגַע אוֹ בָּצַל אוֹ צָלַב עִם הָאוֹתִיּוֹת וְהַכּוֹלָל.

וְעוֹד הוֹסִיף הַרַה"ג ר' פִּנְחָס ל. שְׁלִיט"א שְׁמוּבָא בְּסִפְר 'שְׂרָף פְּרִי עֵץ חַיִּים' שֶׁמְכַנְּנִים אֶת שֵׁם הוּי"ה בְּבִרְכַת וְלְמַלְשִׁינִים בְּנִקּוּד קִמְץ שֶׁמְסַמֵּל אֶת סַפִּירַת הַכְּתָר, לְרַמֵּז שֶׁהַמִּינִים אֵלוֹ הַנוֹצְרִים שֶׁעֲלִיהֶם נִתְקַנָּה הַבְּרָכָה פְּגָמוֹ בְּסַפִּירַת הַכְּתָר הַגְּבוּהָה בְּיֹתֵר, וְצְרִיךְ הָאָרָה מְסַפִּירַת הַכְּתָר לְהַכְנִיעֵם. וּמִבְּאֵר לְדַבְּרֵינוּ שֶׁנִּפְלַ שֵׁם נִיצוּץ גְּבַה מְשַׁרְשׁ מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מִבְּחִינַת כְּתָר, וְהִנְיָקָה שְׁלֵהֶם מִהַנִּיצוּץ הֵזָה גוֹרְמַת אֶת הַפָּגָם הַגָּדוֹל. וְכֵן מְצִינּוּ בַּגְּמָרָא (ע"ז י:) **כָּל יוֹמָא הֵזָה מְשַׁמֵּשׁ לִיָּה [אַנְטוֹנִינוּס] לְרַבִּי, וּמֵאֲכִיל לִיָּה, וּמְשַׁקִּי לִיָּה, וְכִי הֵזָה בְּעֵי רַבִּי לְמִיִּסַּק לְפוֹרְיָיָה הֵזָה גַּחֲוִין קָמִיָּה. אָמַר לִיָּה סַק עֲלוּאֵי**

לפורייה, אמר ליה לאו אורח ארעא לזלזולא במלכותא כולי האי. אמר מי ישימני מצע תחתיך לעולם הבא. אמר ליה אתינא לעלמא דאתי, אמר ליה, אין. אמר ליה והכתיב "ולא יהיה שריד לבית עשר", בעושה מעשה עשו. תניא נמי הכי "לא יהיה שריד לבית עשר", יכול לפל תלמוד לומר "לבית עשר" בעושה מעשה עשו. אמר ליה, והכתיב "שמה אדום מלכיה וכל נשיאיה", אמר ליה "מלכיה" ולא כל מלכיה. "כל נשיאיה" ולא כל שריה. תניא נמי הכי "מלכיה" ולא כל מלכיה. "כל נשיאיה" ולא כל שריה. "מלכיה" ולא כל מלכיה. פרט לאנטונינוס בן אסורוס. "כל נשיאיה" ולא כל שריה פרט לקטיעא בר שלום. ומובא שם ב'בן יהודע' פתב הגאון חיד"א ז"ל על דרך הסוד, אנטונינוס היה הטוב שבפעשו, ורבינו הקדוש היה ניצוץ יעקב אבינו, ובא עתה לתקן אשר ענת עם יעקב אבינו, ולכן היה משמש לו וזהו תקונו, ולכך היה מקבל ממנו רבינו הקדוש, ומיהו אמר לו לאו אורח ארעא לזלזולי במלכותא כולי האי, אורח ארעא דיקא, אף על גב דבדיני שמים כד צריך להיות כדי לתקן, והשיב לו מה לנו באורח ארעא ראוי לנו להתנהג באורחא דשמיא, ולזה אמר מי יתנני וכו'. ומבאר לדברינו שהניצוץ הטוב שבפעשו הוא סוד מצע אותיות עצם, ואת זה רצה אנטונינוס לתקן.

מצינו בגמרא (שבת קמו.) בשעה שבא נחש על חנה, הטיל בה זוהמא. ומבאר רש"י כשבא נחש על חנה כשנתן לה עצה לאכול מן העץ, בא עליה, דכתיב "הנחש השיאני" לשון נשואין. ורואים שפגם הנחש הוא ביסוד נוקבא, ושם הוא הטיל זוהמא כדלעיל. וכן מובא ב'פרי עץ חיים' להאריז"ל (ר"ה פ"ד ח"ב תקנז) אם היה אדם הראשון ממתין עד יום השבת, אז היו כל העולמות כתקונן, אף לפי שחטאו אדם וחוה, והיה בא נחש על חנה קודם ששמשו מטותיהן, כי לכן יצאו קנן והבל מערבים מטוב ורע, והנה חטא הזה שאכל מעץ הדעת טוב ורע, גרם לו להזדוג עם אשתו בו ביום, וזה סוד עץ הדעת, מלשון "וידע אדם את אשתו". רואים שאם היה אדם הראשון מזדוג רק בליל שבת, לא היה חטא עץ הדעת. והפגם היה משום שאדם בא על חנה קודם שבת לאחר שהנחש בא עליה. ומבאר לדברינו שאם היה אדם הראשון מחפה להזדוג בשבת, היה עושה לחנה תקון להוציא את אחיזת הנחש, כיון שבשבת מסתלקות הקלפות, והעולם היה נתקן לגמרי מיד, כמו שיהיה בגאולה השלמה. והחטא היה שבא על חנה קודם שבת לאחר שהנחש בא עליה, ואז הוא הגביר את אחיזת הנחש ביסוד נוקבא. וכן הכתוב (שם ג, יג) "הנחש השיאני" בגימטריא עשו, שהוא הנחש שיש לו אחיזה ביסודה, כדלעיל. וכן עשו מרמז בכתוב "והנחש היה ערום" בדלוג הפוך של ד' אותיות. ולכן זה בדלוג ד' אותיות, כי היניקה היא מהאות ד' המסמלת את הדלתות שביסוד המלכות. וכן הכתוב (שם ב, כה) "ויהיו שניהם ערומים" ר"ת עשו"ו. וכן המספר המסתתר בין אותיות גחון המסמל את הנחש הוא 51 כמנין אדו"ם. וכן מובא בספר 'מרגליות הים' שנחש אויב בגימטריא עשו.

וכן מובא ב'עץ חיים' להאריז"ל (שער ל"ב פ"ז קלג) מה שאמרו רז"ל בא נחש על חנה פרוש הענין כי יש שמות אלקים של קדשה ומשתלשלין למטה עד הקלפות אלהים אחרים, וכאשר העין גורם הקלפות נכללין זה בזה ואלו באלו עד שאותן בחינות של שמות אלקים עליונים דקדשה נכנסים בנקודת ציון בסוד הגבורות אשר שם ביסוד שלה. וכן מובא בלק"ת להאריז"ל (חוקת רכ) שהנחש שבא על חנה גרם לה להיות נדה, משום שנחש בגימטריא שם שדי ודם. היינו שהנחש נכנס למקום הדם שביסוד שלה ששייך לשם שדי, וזה טמא את הדם, וגרם טמאת נדה. וכן מצינו במדרש (שמו"ר ג, יג.) כשבא נחש על חנה נלקה בצרעת. והזהמא שהוא הטיל בה היה צרעת מהמשכא

דחויא, כמובא ב'פתיחי שְעָרִים' (פנימיות וחיצוניות כד), וצִרְעַת מסמלת את היסורים של מלך המשיח שְשָׁרְשׁוּ מהמקום הזה. כמובא בגמרא (סנהדרין צח:). וכן מצינו במדרש (תנחומא מצורע ב) **אמר רב הונא בשם ריב"ל, הסלעים שהן על הנחש, זו היא צרעתו.** רואים שהנחש יש לו צורות סלעים על עורו, שהם בבחינת צרעת. וכן מובא בשל"ה (תולדות אדם ב) **בא נחש על חנה, הטיל בה זוהמא, וענין פרסה נדה, זה סוד שכינה בגלות.** וכן מובא ברמ"ע מפאנו (יונת אלם פכ"ז) **חמורה ערוה שצרופה ר"ע ר"ה סוד כניסת הקלפה למקום שאינו שלה.** וכן מצינו במדרש (תדבא"ז כב) שִׁסּוּד המלכות נקרא **קָבֵר**, ויש פאן רמז על אחיזת הקלפה שהיא בבחינת מות. וכן **משכא דחויא** בגימטריא שם **שפ"ו** עם האותיות והכולל. וכן שם **שפ"ו** בגימטריא הפתוב על חטא אדם הראשון, (בראשית ג, ה) **"כי ידע אלהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כאלהים ידעי טוב ורע".**

כתוב (ישעיה יא, ח) **"וְגַר זָאב עִם כְּבֶשֶׂת וְנֹמֵר עִם גְּדִי יִרְבֹּץ וְעֵגֶל וְכִפִּיר וּמְרִיא יַחְדָּו וְנֹעַר קֶטָן נָהַג בָּם: וּפְרָה וְדָב תִּרְעִינָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן וְאַרְיֵה כְּבָקָר יֹאכַל תֶּבֶן: וְשִׁעֲשַׁע יוֹנֵק עַל חֵר פֶּתֶן וְעַל מְאוֹרֵת צִפְעוֹנֵי גְמוּל יָדוּ הָדָה".** ומבאר רש"י **"ושעשע" ושחק.** על חור פתן על חור עפר שהנחש מקנן בתוכו. נראה דשמו של הנחש פתן אותיות נפת שהוא כנוי לדבש בגימטריא **אשה**, כי **"חר פתן"** מרמז על יסוד האשה שנקרא **חור** והוא בבחינת **פתן**. ובמקום הזה יש אחיזה לנחש בגימטריא **משיח** ששרשו במקום הזה. ולעיתיד לבא כשהרע יתפך לטוב הנחש שבמקום הזה יתהפך לשעשוע. וכן מובא בלק"ת להאריז"ל (ישעיה) שִׁ"וְשִׁעֲשַׁע יוֹנֵק" מרמז על ש"ע נהורין שמהם כל השפע של העולם. וכן מובא בספר 'עמק המלך' (שער י, פ"ו) **"ושעשע יונק" שהוא דוד, משיח בן דוד בעצמו, וכי, ושם יהיה השעשוע ומחול הקב"ה עם הצדיקים.** וכן מובא בשל"ה (תולדות אדם בית דוד) וזה סוד **"ושעשע יונק על חר פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הד"ה.** כי כבר ידעת כי סוד היחוד והזווג נקרא **שעשוע**, והנה השעשוע הזה, תרד סוד שמחתו עד שיונק שהוא מטטרון שהוא תינוק יונק משדי אמו, שעל ידו נעשה היחוד בשית יומין דחול, תרד השעשוע הזה עד חר פתן, דהיינו אותו חר שהוא נוקבא דתהומא רבה משפן הטמאים. וכל זה מורה סוד המתקת החיצונים ומרירותם תחלף מן העולם, וישארו בלי זוהמא. והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א ש"ושעשע יונק" מרמז על יונה בן אמת שיעשה את התקון במקום הזה. כי ק' מתחלפת בה' בזמן הגאולה, כמובא ב'ספר הלקוטים' להאריז"ל (תהלים תלו) **"גער חית קנה", וכשיתחף רגל זו הק' של קנ"ה, ישאר הנ"ה, בסוד "ראשון לציון הנה הנם".** וכן שם **אדנ"י** במלוי אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד ס"ת פת"ן ד'. כמובא בפרע"ח להאריז"ל (פורים ע' תעט) שהאות ד' היא בבחינת דלת, דדלת מסמלת את יסוד הנוקבא השייכת לשם אדנ"י שעולה במלוי **כמנן תרע"א**, שהוא תרגום של **שער** ודלת. וכן מובא שם (העמידה ע' ריט) שהד' אברים שיש לנקבה יותר מהזכר הם שני צירים ושתי דלתות הנמצאים ביסוד האשה, ושם מלביש הנחש שנקרא **פת"ן**. וכן דו"ד יש בו שתי אותיות דל"ת לרמז על שתי הדלתות שיש ביסוד הנוק', והו' באמצע מרמזת על היסוד עצמו. וכן דוד בן ישי בחלופי א"ת ב"ש בגימטריא **תרע"א**. וכן מצינו בגמרא (סוטה ט) שדוד המלך הכין את הדלתות לבית המקדש, ולא שלטו בהם השונאים, כמו שכתוב **"טבעו בארץ שעריה",** ולעיתיד לבא יעלו להקבע בבית המקדש השלישי. וכן דלת בגימטריא **משיח בן דויד.** וכן פת"ח מרמז בכתוב (בראשית א, ב) **"ורוח אלהים מרחפת" ועל זה נאמר ברש"י (שם) "ורוח אלהים מרחפת על פני המים" זה רוחו של מלך המשיח.**

פְּרָה אֲדָמָה נְחֻקֶקֶת מִתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה שֶׁרַשׁ רַבִּי עֶקִיבָא וְהִיא הַתְּקוּן

לְקַלְפַת הַנִּצְרוֹת.

וְעוֹד הוֹסִיף הוֹסִיף הַרְה"ג ר' פִּנְחָס ל. שְׁלִיט"א שְׁמוּבָא בְּסֵפֶר 'אַהֲבַת יוֹנָתָן' מֵרַבִּי יְהוֹנָתָן אֵיבְשִׁיץ זצ"ל שֶׁהֵטַעַם לְבִקִיעַת הַר הַזֵּיתִים בְּזִמְנָן בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ הוּא לְבַטֵּל אֶת קַלְפַת הַנִּצְרוֹת שְׁאוּחֶזֶת בְּמָקוֹם הַזֶּה, וְהַר הַזֵּיתִים בְּגִימְטְרִיא 677 אוֹתָן סִפְרוֹת שֶׁל 776. וְכֵן הַכְּתוּב (זְכַרְיָה יד, ג) "וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא עַל הַר הַזֵּיתִים" עִם הָאוֹתוֹת בְּגִימְטְרִיא 776.

וְנִרְאָה לְבָאָר מְדוּעַ קַלְפַת הַנִּצְרוֹת קְשׁוּרָה לְהַר הַזֵּיתִים, כִּי בְּהַר הַזֵּיתִים הָיוּ שׁוֹרְפִים אֶת הַפְּרָה הָאֲדָמָה, וּמוּבָא בְּרַמְח"ל (סוֹף אוֹצְרוֹת רַמְח"ל) שֶׁפְּרָה אֲדָמָה הִיא הַתְּקוּן לְקַלְפַת הַנִּצְרוֹת שֶׁהִיא אֲדָמָה, וּמָה שֶׁהַנּוֹצְרִים גָּזְרוּ לְשׂוֹרֵף אֶת הַתְּלַמּוּד, זֶה הָיָה מְשׁוּם שֶׁאֵין פְּרָה אֲדָמָה. דְּשִׁרְפַת פְּרָה אֲדָמָה הִיא סוּד שֶׁהַשְּׂכִינָה כְּבִיכּוֹל מוֹסְרַת אֶת עַצְמָהּ לְשִׁרְפָה עֲבוּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שִׁרְפַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁכָּלָה חֲמַתּוֹ עַל עַצְמָהּ וְאֲבָנִים. וְכִשְׁאֵין פְּרָה אֲדָמָה גָּזְרוּ הַנּוֹצְרִים לְשׂוֹרֵף אֶת הַתְּלַמּוּד. וְכֵן מוּבָא בְּמִגַּן אֲבֵרָה' (א"ח תִּקֵּף) **כָּתַב הַתִּנְיָא בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי פְּרִשְׁת חֻקַּת נִהְגוּ יְחִידִים לְהַתְּעַנּוֹת שְׁבָאוֹתוֹ הַיּוֹם נִשְׂרְפוּ כ' קְרוֹנוֹת מְלָאִים סִפְרִים בְּצַרְפַת וְלֹא קָבְעוּ אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַחֲדָשׁ מִפְּנֵי שֶׁמִּתּוֹךְ שְׁאֵלַת חֲלוּם נוֹדַע לָהֶם שִׁיּוֹם הַפְּרִשָּׁה גוֹרֵם גְּזֵרַת הַתּוֹרָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה מִתְּנַגְמִינָן דָּא גְּזֵרַת אוֹרִינְתָא. וְגַם בְּשָׁנַת ת"ח נִחְרְבוּ שְׁנֵי קַהֲלוֹת גְּדוֹלוֹת בָּאוֹתוֹ הַיּוֹם. וְכֵן יוֹנָה הַנְּבִיא הָיָה בֶן הַצְּרַפְתִּית שֶׁהִחִיָּה אֵלָיָהּ הַנְּבִיא בְּיַלְדוּתוֹ בְּתַחֲזִית הַמַּתִּים. וְרוֹאִים קֶשֶׁר בֵּין יוֹנָה שֶׁמִּתְקַן אֶת הַנִּיצוּץ יִשְׂרָאֵל לְצַרְפַת שֶׁשֶׁם שִׂרְפוֹ אֶת הַתְּלַמּוּד. וְכֵן צַרְפַת הִיא מִלְשׁוֹן צַרוּף וְזִכְרוֹ הַנִּיצוּץ. וְכֵן חֻקַּת בְּגִימְטְרִיא קַפָּא פְּרוּזָא שֶׁמִּתְקַן אֶת אוֹתוֹ הָאֵשׁ בָּאוֹתָהּ בְּחִינָה. וְכֵן בְּאֶרְנוּ בְּמֵאמֶר 'שֶׁרַשׁ הַטְּמֵאָה' שֶׁכָּל עֵינָן פְּרָה אֲדָמָה הוּא לְבַרֵּר אֶת הַנִּיצוּץ קִדְשָׁה שֶׁבְּפִרְהָ, וְזֶה גַם סוּד בְּטוֹל קַלְפַת הַנִּצְרוֹת עַל יְדֵי הוֹצָאת הַנִּיצוּץ מִמֶּנָּה. וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' אֲבֵרָהּ וְיִסְפִּישׁ שְׁלִיט"א שֶׁהִשְׁתַּלְשַׁל אֶצֶל הַנּוֹצְרִים ימ"ש שֶׁמְעַבְרִים עַל הַדַּת בְּהִזְאֵת מִיָּם קְדוּשִׁים כְּלִשׁוֹנָם, עַל הַמְּשַׁתְּמֵד בְּדוּמָה לְפָרָה אֲדָמָה.**

מוּבָא בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְחַתֵּם סוֹפֵר (מְגִילַת אֶסְתֵּר) אֵינְתָא בְּשִׂאֲרִית יִשְׂרָאֵל שֶׁאֲמָרוּ חֻקֵּי הַדּוֹר שֶׁרְעוֹת רַבּוֹת וּגְזֵרַת שְׁמִדוֹת וְהַרְיָגוֹת שֶׁהָיוּ בְּשָׁנַת ת"ח הֵמָּה מִגְּזֵרַת הַמֶּן אֲשֶׁר נִתְּבַטְּלָה בְּשַׁעַת הַנֶּס וְנִתְקַיַּם עִתָּהּ, וְאוּלַי הָיוּ גְּלוּגוּלֵי אוֹתָן נִשְׁמוֹת, וּמִרְמָז בְּמַגְלָה ב' וְתַכְתֵּב אֶסְתֵּר הַמְּלַכָּה" כְּתִיב תִּי"ו רַבְּתִי, וְ"חֹר פְּרָפֶס" חִ"ת רַבְּתִי לְרַמְזָה עַל ת"ח, וְהֵנָּה הַמֶּן שֶׁהָיָה קוּץ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִתְּלָה עַל הַקּוּץ וְעַל יְדֵי זֶה נִתְּבַטְּלָה הַגְּזֵרָה וּמִזָּה נִצְמַח הַרְעָה בְּשָׁנַת ת"ח, וְזֶה עַל יְדֵי "וְקוּץ וְדָרְדָר תִּצְמִיחַ לְךָ" תִּצְמִיחַ לְךָ מִזָּה "דָּרְדָר" גְּזֵרַת שָׁנַת ת"ח שֶׁנִּשְׁמַר הַגְּזֵרָה מִדָּר דָּר מְדוּרוֹ שֶׁל הַמֶּן לְדוֹר הַהוּא אוֹתוֹת דָּר דָּר, וְגַם דָּרְדָר בְּגִימְטְרִיא ת"ח. וּמוּבָא בְּסֵפֶר 'חֻמְדַּת יָמִים' (פּוּרִים ו) בְּמִסְכַּת מַגְלָה "חֹר פְּרָפֶס וְתַכְלַת". מֵאֵי חוּר רַב וְשְׁמוּאֵל חַד אָמַר חוּרֵי חוּרֵי, מְלֹאכֶת הַמַּצְעוֹת הִינְתָה עֲשׂוּיָה נְקִבִים נְקִבִים. וְחַד אָמַר מִילַת לְבָנָה הַצִּיעַ לָהֶם. שֶׁמִּלַת חוּר הוּא לְשׁוֹן חוּר, וְאֵלּוּ וְאֵלּוּ דְּבָרֵי אֵלָהִים חִיִּים. וְהַכְּנָנָה הוּא עַל מָה שֶׁכְּתִבְנָה וְשֶׁפִּתַח לָהֶם ב' פְּתָחִים, וּבְכָאֵן מְפָרֵשׁ מָה הֵם הַב' פְּתָחִים. וְאָמַר "חֹר פְּרָפֶס וְתַכְלַת", מֵאֵי חוּר, הַכְּנָנָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר פְּרִשְׁתָּ אָמוֹר "וַיִּקַּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית", "וַיִּקַּב חַר בְּדַלְתָּ", וְזֶה דְּמִלָּה נִטְלָה ה' דְּשְׁמָא קְדִישָׁא וְלִיט וְלֹאגְנָא עַל אִימִיָּה וְדָא הוּא נְקִיבָא דְּאִיָּהּ נְקִיבָא שְׁמָא

קדישא. ולמחצדי חקלא ורזא דמלה פן דרך אשה מנאפת. ורזא דמלה גם פן בכאן שנקב חר ביסוד דנוקבא שנקרא דלת כדי להוציא הארת של כרפס ותכלת שהם חסדים וגבורות. ולכן אות חית גדולה בחור, כמו ב' חיתין שהם ב' פתחים. וזה שפתוב חורי חורי שהם ב' נקבים מב' פתחים. וחד אמר חור הוא לשון חור, רוצה לומר הפונה למה עשה שני פתחים כדי להוציא ב' מיני חור שהם ב' מיני הארות, החסדים והגבורות. ורואים שהפגם בסעדת אכשורוש שגרמז ב"חור כרפס ותכלת" היה ביסוד הנוקבא באותה בחינה של המקלל שהוא יש"ו שנקב חר בדלתו. וגזרות שנת ת"ח באו לתקן זאת. לפי זה מבארים דברי ה'מגן אברהם' שגזרות שנת ת"ח קשורות לפרה אדמה כמו גזרות שרפת התלמוד, כי גזרות אלו באו לתקן את הפגם שנהנו מסעדת אכשורוש מהחור כרפס ותכלת, שגרמזו שם אותיות ת"ח גדולות, כי פגמו את יסוד הנוקבא שהוא בסוד אות ח', ובסוד "חור כרפס ותכלת", וכשם שפרה אדמה מתקנת את פגם הנצרות ביסוד הנוקבא, כך גזרות ת"ח עשו את אותו תקון. והוסיף הרה"ג ר' פ. ל. שליט"א ש"חור כרפס" בגימטריא יונה בן אמתי שעושה את התקון.

ועוד הוסיף שמוכא ברמב"ן (במדבר יט, ב) "זאת חקת התורה" לפי שהשטן ואמות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת, לפיכך כתב בה חקה, גזרה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה, וכבר כתבתי בענין שעיר המשתלח מה טעם לאמות שיהיו מונין אותנו בזאת יותר משאר הקרבנות שיכפרו. ולכך אמר הכתוב "זאת חקת התורה", כלומר הנחקקת מן התורה והיא תורה שבפעל פה על פן היא פרה אדמה ממדת הדין. ורואים שפרה אדמה נחקקת מתורה שבפעל פה שרש רבי עקיבא, וכן רואים שמקשר פרה אדמה עם השעיר המשתלח שבארנו שהוא אותו ענין. וכן גזרת שרפת התלמוד בצרפת שקשורה לפרה אדמה הייתה דוקא על תורה שבפעל פה. כי התירו לכתב תורה שבפעל פה בגלל "עת לעשות להו"ה", היינו לצרף תקון השכינה שהיא סוד תורה שבפעל פה, וגזרת שרפת התלמוד היא סוד שהשכינה כפיכול מוסרת את עצמה לשרפה עבור בני ישראל, לכן התורה שבפעל פה שהיא השכינה, נשרפת כפיכול. וכן "עת לעשות להו"ה", עם המלים בגימטריא 1335 סוד תקן של דניאל והתקון השלם. וכן מצינו בזהר חדש (תיקונים קלד) "אני ה' בעתה אחישנה" אם זכו אחישנה, ואם לא זכו בעתה, בעת ה'. מה הוא עתה, "עת לעשות לה' הפרו תורתך". וכן "עת לעשות לה' הפרו תורתך", מרמז על שנת תשע"ו. וכן הפגם של יש"ו היה בתורה שבפעל פה, כמוכא בגמרא (עירובין כא:) דרש רבא, מאי דכתיב "ויותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ". בני, הזהר בדברי סופרים יותר מדברי תורה, שהללו עשה ולא תעשה, והללו חזב עליהן מיתה בידי שמים. שפא תאמר אם יש בהן ממש מפני מה לא נכתבו, אמר קרא "עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה יגיעת בשר", אמר רב פפא בריה דרב אחא בר אדא משמיה דרב אחא בר עולא, מלמד שכל הלועג על דברי חכמים גדון בצואה רותחת, דכתיב "ולהג הרבה יגיעת בשר". ורואים שהפגם של אותו האיש שהלעיג על דברי חכמים וגדון בצואה רותחת, והתקון לזה לכתב ספרים הרבה מדברי חכמים מתורה שבפעל פה.

וכן מוכא ב'סדר הדורות' (ה' אלפים ד') שגשרפו בצרפת כ"ד קרונות של ספרי תלמוד, ומספר כ"ד קשור לרבי עקיבא שהיו לו כ"ד אלף תלמידים, וכן בגלגולו הקודם שהיה זמרי בן סלוא נהרגו כ"ד אלף מבני שמעון. וכן בגלגולו הראשון שהיה שכם בן חמור מוכא ב'ספר הישר' שנהרגו בשכם 645 איש וזה עולה כמנין כ"ף דל"ת אל"ף. וזה גם מקביל לכ"ד ספרים שיש בתורה שבכתב. וכן בהשפעת חלב אם שמסמלת את השפעת התורה שבאה מאמא עלאה בבחינת הנקה, יש מספר כ"ד, שההנקה היא כ"ד חדשים. וכן מצינו מספר כ"ד במתן תורה, כמוכא בתוספתא (ערכין א) שהיו ישראל עומדין

לפני הר סיני נמשכין לאחוריהם י"ב מיל, ובאין לפניהם י"ב מיל, על כל דבור ודבור כ"ד מיל. וכן מצינו בגמרא (ברכות כט.) והני עשרים וארבע דתעניתא כנגד מי, אמר רבי חלבו, כנגד עשרים וארבע רננות שאמר שלמה בשעה שהכניס ארון לבית קדש הקדשים. וכן בעבודת הפהנים בבית המקדש היו כ"ד משמרות כהנה, וכ"ד מתנות כהנה, וכן מובא ב'סדור הרש"ש' לכוון בברכת פהנים על כ"ד קשוטי פלה, להכין את המלכות לזיווג שיהיה ב'שים שלום'. ורואים קשר בין הפהנים לכ"ד קשוטי פלה. וכן מצינו בגמרא (בכורות ו:) אין נפשה חוזרת עליה עד עשרים וארבעה חדש. רואים שהתחדשות האשה המסמלת את המלכות היא במספר כ"ד. וכן האות ס' סתומה שמסמלת את היסוד שבמלכות, היא האות הכ"ד באותיות א' ב'. וכן מובא בספר 'אמונת עתיד' שדויד המסמל את המלכות בגימטריא כ"ד, ודוד נקרא דויד עם י"ד, בספר דברי הימים שהוא הספר הכ"ד בתנ"ך.

וכן מצינו במדרש שרבי עקיבא קשור עם ידיעת סודות פרה אדמה: (במדבר יט, ו) "ויקחו אליך פרה אדמה" אמר רבי יוסי ברבי חנינא אמר לו הקב"ה למשה לך אני מגלה טעם פרה אבל לאחר חקה, דאמר רב הונא כתיב "כי אקח מועד אני מישראל אשפט" וכתיב "והיה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות וקפאון", 'קפאון' כתיב דברים המכסין מכם בעולם הזה עתידים להיות צופים לעולם הבא, וכתיב "אלה הדברים עשיתם ולא עזבתם" אעשה אין כתיב כאן אלא "עשיתם", שכבר עשיתי לרבי עקיבא וחבריו דברים שלא נגלו למשה נגלו לרבי עקיבא וחבריו "וכל יקר ראתה עינו" זה רבי עקיבא וחבריו. וכן הפשרת הקפאון מרמזת על העלאת הברזל בסוד קפא פרזלא.

ולכן השתלשל בגשמיות שבמקום שרפת הפרה מול אבן השתיה ושער המזרח בנו הנוצרים את המנזרים שלהם. וכן הם קוראים למנזרים על שם מריה שהוא הכנוי שלהם לאמו של אותו האיש ומריה בגימטריא מזרח. וכן השתלשל שבהר הזיתים בחציו נקברו אלו שיקומו בתחית המתים, ובחציו השני ישנם בתי תפלותם, ימח שמם, לרמז שההר יבקע לשני חצאים לעתיד לבא ויקים הכתוב (זכריה יד, ד) "ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים אשר על פני ירושלים מקדם ונבקע הר הזיתים מחציו וגו' וחציו נגבה".

וכן זיתים בגימטריא ב' פעמים רגל. ונראה לבאר מדוע הענין קשור עם ב' רגלים, כפי שבארנו במאמר 'חשמל מטה' שלשון רבנו בחיי' תבא אמו ותקנח צואת בנה, ר"ת שם צבאות שמסמל ב' רגלים. וכן צואת בנה, אותיות צבאות נצח הוד. כי בספירות הנצח וההוד שהן שתי רגלים בחינת שם צבאות, שיוויר לעמקי הסטרא אחרא, שם יש את לכלוף הצואה שצריך קנות. וכמו שכתוב (ש"א כד, ד) "להסד את רגליו". וכן מצינו בגמרא (עירובין פב.) ואיזהו קטן שאין צריך לאמו אמרי דבי רבי ינאי כל שנפנה ואין אמו מקנחתו וכו', וכמה כבר ארבע כבר חמש. ורואים שהקנות של האמא הוא עד גיל 4 או 5. ומספרים 4 ו5 מסמלים את ספירות הנצח וההוד. וכן הוד הוא 4 ו5. וכן נצ"ח נרמז במלים 'ותקנח צואת'. ובתקון הזה תלויה הגאולה, כמובא בזהר (פקודי רנח): כפאשר יתחבר יסוד העולם בהיכלו, וכלם מתעוררים בחביבות ובתאוה אצלו, וכלם כלולים בו, אז כולל כל שאר שמות, ונקראה הו"ה צבאות, וזה נקרא שם קדוש שלם. וכן חקת בגימטריא ח, צבאות. היינו האור של פרה אדמה שבא מהח' ויורד למקום הצבאות שנקראים נצח והוד. וכן שם הו"ה צבאות הוא בנצח, ושם אלהים צבאות הוא בהוד, והו"ה אלהים צבאות בגימטריא אפר פרה אדומה. וכן הכתוב שנאמר על פרה אדמה (במדבר יט, ו) "ולקח הפהן עץ ארז" ס"ת נצ"ח. והוסיף הרה"ג ר' חיים סלמון שליט"א שתבת צבאות בלי תוספת אות מופיעה בכל התנ"ך 286 פעמים כמנין פרה עם הכולל.

מוֹבָא בְּרִשׁ"י (שמות טו, כה) בְּמֶרֶה נָתַן לָהֶם מִקְצַת פְּרִשִׁיּוֹת שֶׁל תּוֹרָה שִׁיתַּעֲסֻקוּ בָּהֶם שֶׁבַת וַפְּרָה אֲדָמָה וְדִינֵינוּ.
נִרְאָה לְבָאָר מִדּוּעַ נִתְּנָה מִצְוַת פְּרָה אֲדָמָה לְיִשְׂרָאֵל בְּמֶרֶה שֶׁם הַתְּגַלְתָּהּ לְרֵאשׁוֹנָה בְּאֶרֶץ מִרְיָם. דְּפָרָה אֲדָמָה הִיא הַתְּקוּן לְקַלְפַת הַנִּצְרוֹת שֶׁהִיא אָדוּם שְׁנַעֲשִׂית בְּסוּד עֵץ אֲזוּב שְׁטוּבָלִים בְּתוֹךְ מֵי הַחֲטָאִת שֶׁל הַפְּרָה לְהַזוֹת עַל הַטְּמָאִים. וְכֵן בְּמֶרֶה הָיָה תְּקוּן בְּסוּד הַשְּׁלֶכֶת הָעֵץ לַמִּים. וַיֵּשׁ גַּם רִמְזוֹ עַל תְּקוּן יִשׁוּ"ו שֶׁהָיָה בֶן שָׁל מִרְיָם, וְכֵן אִפְיֻיּוֹר נִרְמַז בְּפָרָה. וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' פִּנְחָס ל. שְׁלִיט"א שְׁרוּאִים שֶׁהַתּוֹרָה הַסְּמִיכָה אַחֲרֵי פְּרִשֶׁת פְּרָה וּמִיתַת מִרְיָם אֶת הַפְּרִשָּׁה (בַּמְדַּבֵּר כ, יד) "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקְדָּשׁ אֶל מֶלֶךְ אָדוּם כֹּה אָמַר יִשְׂרָאֵל אַתָּה יַדְעַתְּ אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מִצְּאֵתָנוּ", לְרִמְזוֹ שֶׁפְּרָה אֲדָמָה שְׁקִשׁוּרָה לַמִּרְיָם מְכַנִּיעָה אֶת קַלְפַת אָדוּם.

וְכֵן מִצִּינּוֹ בַּמְדַּרְשׁ (יְלִקוּט חוֹקֵת תִּשְׁנ"ט) "פְּרָה אֲדָמָה", מִפְּנֵי מַה כָּל הַקְּרָבָנוֹת בְּאִים זְכָרִים וְהִיא נִקְבָּה, אָמַר רַבִּי אִיִּבּוֹ מִשָּׁל לָבֵן שֶׁפָּחָה שְׁטַנְּף פְּלִטִין שֶׁל מֶלֶךְ, אָמַר הַמֶּלֶךְ תָּבֵא אִמּוֹ וְתִקְנַח הַצּוֹאָה, כִּד אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תָּבֵא פְּרָה וְתִכְפֹּר עַל מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה. וַיֵּשׁ כֵּן רִמְזוֹ גַם עַל הַגְּאֻלָּה הָעֵתִידִיָּה, כִּינּוּן שֶׁהַגְּאֻלָּה הִיא אוֹר שֶׁל אִמָּא עֲלֵאָה שֶׁתַּעֲשֶׂה תְּקוּן לְמַה שֶׁפָּגַם אוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁהוּא בֶן הַשְּׁפָחָה שֶׁל הַגּוֹי שְׁטַנְּף פְּלִטִין שֶׁל מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַיִם, וּבִזְמַן הַגְּאֻלָּה תִּתְקַן הַצּוֹאָה שֶׁפָּגַם. וְכֵן בְּקִיעַת הַר הַזֵּיתִים מְרַמְזֵת עַל בְּטוּל הַהֲזִיזוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁל הַסְּטָרָא אַחֲרָא שְׁמַטְעִים דְּרַכְּסָא אֶת כָּל הָעוֹלָם. וּמֵאִידֵךְ מִצִּינּוֹ שְׂרַבִּי עֲקִיבָא דוֹרֵשׁ עַל הָעֵתִיד לְבָא שֶׁהַקְּב"ה בְּעַצְמוֹ יִטְהַר אֶת יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי פְּרָה אֲדָמָה, כַּמּוֹבָא בַּמְשֻׁנָּה (יּוֹמָא פּה:) אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, לְפָנַי מִי אַתֶּם מְטַהְרִין, וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם, אֲבִיכֶם שְׁבַשְׁמִים, שְׁנֹאֲמַר, "וְזִרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְיִטְהַרְתֶּם". וְאוֹמֵר, "מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יִי", מַה מִּקְוֵה מְטַהֵר אֶת הַטְּמָאִים, אֵף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל. וּמִצִּינּוֹ בְּזֵהָר (שְׁמִינִי מֵב:) רַבִּי אֶלְעָזָר הָיָה יוֹשֵׁב לְפָנַי רַבִּי שְׁמַעוֹן אֲבִיו. אָמַר לוֹ זֶה שְׁשִׁנִּינוּ עֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל, בְּמַה אָמַר לוֹ בְּמַה שְׁכַתוֹב "וְזִרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְיִטְהַרְתֶּם וְגו'". כִּינּוּן שְׁנֹטְהָרִים מִתְּקַדְּשִׁים. וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' פִּנְחָס ל. שְׁלִיט"א

שְׁצוֹאָה בְּרַבּוּעַ בְּגִימְטְרִיא יְשׁוּעָה. (בְּבִיאוֹר זֶה סִיעוּנֵי הַרְמ"ז שְׁלִיט"א וְהַרְה"ג ר' י. א. שְׁלִיט"א וְהַרְה"ג ר' מ. פ. שְׁלִיט"א וְהַרְה"ג ר' י. פ. שְׁלִיט"א).

וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' אַבְרָהָם וַיִּסְפִּישׁ שְׁלִיט"א שְׁעַקְדַת רַבִּי עֲקִיבָא עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם גַּם הִיתָה בְּבַחֲיִנַת שְׁרַפַת פְּרָה אֲדָמָה שֶׁהַשְּׂכִינָה כְּבִיכּוֹל מוֹסְרַת אֶת עַצְמָהּ לְשִׁרְפָה עִבּוּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי הַש"ס' לְהַאֲרִיז"ל (בְּרִכּוֹת) אֲשֶׁרִיךְ ר' עֲקִיבָא שְׁיִצְאָה נִשְׁמַתְךָ בְּאֶחָד כְּבֵר נוֹדַע כִּי הָעֲשָׂרָה הַרוּגִי מְלָכוֹת הֵיוּ כְּפָרָה בְּשִׁבִיל עֲשָׂרַת הַשְּׁבָטִים שֶׁמְכַרוּהוּ לְיוֹסֵף, וְר' עֲקִיבָא בֶן יוֹסֵף הָיָה לְכַפֵּר עַל הַשְּׂכִינָה אֲשֶׁר שִׁתְּפוּ עִמָּהֶם אַחֵי יוֹסֵף שֶׁעָשׂוּ הַחֶרֶם בִּינֵיהֶם כְּנוֹדַע. כִּי רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה בֶן גְּרָם וְהַגְּרָם הֵם תְּלוּיִם בְּמַלְכוּת וְאִינִם זְזִים מִשָּׁם בְּסוּד גְּרֵי אֶדְק כִּי הַמְּלָכוֹת נִקְרָא אֶדְק כְּנוֹדַע. וְעוֹד כִּי הָאֲחִים הֵיוּ יַחַד בְּאֶחָד וְלִגְרָם אֵין אֶחָד, וְרַבִּי עֲקִיבָא הָיָה יַחִיד, וְלָכֵן בָּא בְּמִקּוֹם הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא גַם כֵּן יַחִידָה, וְזֶה סוּד אֲשֶׁרִיךְ רַבִּי עֲקִיבָא שְׁיִצְאָה נִשְׁמַתְךָ בְּאֶחָד פְּרוּשׁ בְּשִׁבִיל אֶחָד שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַנִּקְרָאֵת יַחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם. וּמִבְּאָר לְדַבְּרֵינוּ כִּינּוּן שְׂרַבִּי עֲקִיבָא מִתְּקַן אֶת הַנִּיצוּץ שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בְּקַלְפַת הַנִּצְרוֹת שֶׁהוּא נִיצוּץ מִשְׁרָשׁ נִשְׁמַתוֹ, יֵשׁ לוֹ כַּח שֶׁל פְּרָה אֲדָמָה לְבַטֵּל אֶת קַלְפַת הַנִּצְרוֹת. וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' פִּנְחָס ל. שְׁלִיט"א שֶׁהוֹאִיל וְרַבִּי עֲקִיבָא הָיָה שְׂרָשׁ תּוֹרָה שְׁבַעֲלַפְתָּ, הַרְיָגְתוֹ הִיתָה בְּאוֹתָהּ בַּחֲיִנָּה שֶׁל שְׁרַפַת הַתְּלָמוּד בְּצִרְפַת שְׁעָלֶיהָ אוֹמֵר הַרְמַח"ל שֶׁהִיא בְּאוֹתָהּ בַּחֲיִנָּה שֶׁל פְּרָה אֲדָמָה. וְכֵן מִצִּינּוֹ בַּמְדַּרְשׁ (בַּמְדַּבֵּר יט, א) "זֹאת חֻקְתָּ" זֶה שְׁאֲמַר הַכֹּתוּב "מִי יִתֵּן טְהוֹר מִטְּמֵא לֹא אֶחָד" כְּגוֹן אַבְרָהָם מִתְּרַח, חִזְקִיָּה מֵאֲחִזָּז, יֵאשִׁיָּה מֵאֲמוֹן, מְרַדְּכִי מִשְׁמַעִי, יִשְׂרָאֵל מֵעוֹבָדֵי כּוֹכָבִים, הָעוֹלָם

הבא מעולם הזה, מי עשה כן מי צוה כן מי גזר כן לא יחידו של עולם. ורואים שפֶּרָה אֲדָמָה מגלה את יחוד ה' בחבור הטמאה והקדושה. וכן פֶּרָה אֲדָמָה בגימטריא י' הרוגי מלוכה.

מצינו בגמרא (יומא יד.) שרבי עקיבא סובר שאם היו מי חטאת של פֶּרָה אֲדָמָה על אדם טהור טמאו אותו. היינו שאפר פֶּרָה אֲדָמָה מיעד רק לטמאים ולא לטהורים, והיא מטהרת את הטמאים ומטמאה את הטהורים. ורבנן שואלים אם זה מטהר טמאים בודאי שיוסיף טהרה לטהורים ומדוע יגרם ההיפך, ורבי עקיבא עונה שעל זה נאמר על פֶּרָה אֲדָמָה **"אמרתי אֲחַכְמָה והיא רחוקה ממני"**. ונראה לבאר שיטת רבי עקיבא על פי דברינו, כמו שהשתלשל בגשמיות תרופת האנטיביוטיקה שמכניסים לאדם קצת מהמחלה כדי לרפאותו, ואם אדם בריא לוקח את התרופה היא גורמת לו ההיפך, לחולי. כך הבין רבי עקיבא את עמק שרש פֶּרָה אֲדָמָה שקשור עם שרש נשמתו, שפֶּרָה אֲדָמָה היא השרש בקדושה של קלפת אדום והנצרות ששם שרש כל הקלפות, והיא נכנסת מתוך צד הקדושה של השרש הזה לרפאות את הטמאים, היינו שנותנים על האדם מהפֶּרָה שהיא אדום דקדושה שמלביש עליה אדום דקלפה, והקדושה מתגברת לשאוב ממנו את כל הטמאות ונטהר. אבל לאדם טהור זה גורם ההיפך; שהאחיזה של קלפת אדום בפֶּרָה נדבקת בו ונטמא באותה בחינה של האנטיביוטיקה. וזה הסוד שהפֶּרָה מטמאה את כל העוסקים בה, כי נטמאים מקלפת אדום שיונקת מפֶּרָה אֲדָמָה והיא חלק ממנה כמו כל פרי שיש לו קלפה. והוסיף הרה"ג ר' א. י. שליט"א ש"אמרתי אֲחַכְמָה והיא רחוקה ממני". ר"ת **רו"מ"א** שרש קלפת הנצרות שיונקים מפֶּרָה אֲדָמָה. וכן הנוצרי בגימטריא מטמא טהורים.

וכן מובא בספר 'תורה אור' למהר"ם פאפירש (חוקת) ענין פֶּרָה אֲדָמָה היא סוד המלכות כנזכר בתקונים והיא מצד ה' גבורות שבה מנצפ"ך עם ה' כוללים נקראת פֶּרָה מדת הדין לכן היא אֲדָמָה, כי שרש פ"ר דינים הם נמשכים ממלכי אדום אדמים כשנים, ובהם אחיזת החיצונים, כי גם הם סיגי מלכין קדמאין, ולכן נעשה מחוץ למחנה כדי להעביר רוח הטמאה, כי בהשרפם אז תשאיר הקדושה לבד ולהבה תלהט רשעים ואין לה ריח ניחוח יותר מזה.

וכן מובא בלק"ת (חוקת ס.) איך פֶּרָה אֲדָמָה מטהרת טמאת מת, דטמאת מת שיכת לג' הקלפות הטמאות, שיונקות מקלפת נגה, לכן שורפים את הפֶּרָה, ששיכת לנגה, ומשאירים רק את האפר, שהאפר הוא היסוד התחתון שבפֶּרָה, ובו נמצא הניצוץ קדושה שבנגה שממנו יונקות הג' קלפות הטמאות. ומבטלים את האפר במים חיים, שמסמלים חכמה, ועל ידי בטול האפר במים, מחזירים את הניצוץ לשרשו, ומבטלים את החיות מהג' קלפות הטמאות שינקו מזה. וכשמזים על הטמא מת ממים ואפר אלו, שבהם יש ניצוץ נגה שחזר לשרשו, זה מפריד את הניצוץ נגה שמחיה את טמאת המת שעליו, ומעלהו לשרשו, וממילא מתבטלת החיות של הטמאת מת ונהיה טהור. וכעין זה מצינו בזהר (פקודי רלז): שמקשר פֶּרָה אֲדָמָה לכתוב (מלאכי ג, כא) **"ועשותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם"** ומבאר ה'מתוק מדבש' שתקון הרשעים לעתיד לבא הוא לעשותם אפר להוציא את ניצוץ הקדושה שטמון בהם. וזה גם סוד בטול קלפת הנצרות על ידי הוצאת הניצוץ ממנה. והוסיף הרה"ג ר' מ. פ. שליט"א שפֶּרָה בגימטריא **גיהנם גן עדן**, כי היא מוציאה מגיהנם לגן עדן. והוסיף הרה"ג ר' ציון דוד סיבוני שליט"א שפֶּרָה עם האותיות בגימטריא **רפ"ח**. לרמז שפֶּרָה אֲדָמָה מתקנת את הרפ"ח ניצוצות. וכן שמעתי מהרה"ג ר' אברהם אגשי שליט"א שהאותיות בתוך פֶּרָה אֲדָמָה הן **רדו"ם** לפי הסדר, לרמז שהפֶּרָה מעוררת את הניצוץ הרדום שבתוכה. וכן חקת התורה בגימטריא שמע ישראל הו"ה אלהינו הו"ה אחד עם המלים, כי פֶּרָה אֲדָמָה מגלה את אחדות ה' שאין עוד מלבדו במקומות הנמוכים ביותר. והוסיף הרה"ג ר' ציון דוד סיבוני שליט"א שפֶּרָה אֲדָמָה בגימטריא

הר"ת של שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הוֹי"ה אֱלֹהֵינוּ הוֹי"ה אֶחָד. ולפי זה מבאר מדוע פְּרִשְׁת חַקַּת נִמְצְאוּת בְּחֻמֶשׁ בַּמִּדְבָּר, לְרַמֵּז שֶׁכֵּל עֲנִין פְּרָה אֲדָמָה קָשׁוּר עִם בְּרוּר הַנִּיּוּצוֹת שֶׁהִיא בַּמִּדְבָּר. כִּי פְּרָה אֲדָמָה הִיא לְבָרֵר אֶת הַנִּיּוּץ. וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' מ. פ. שְׁמַדְבָּר בְּגִימְטְרִיא נִיּוּץ.

וְכֵן מוּבָא בְּבֵרֵטְנוּרָא (שְׁקִלִים א, א) שֶׁהָיוּ שׁוֹרְפִים אֶת הַפְּרָה הָאֲדָמָה בִּירוּשָׁלַיִם בְּיוֹם בְּאֵדָר, שֶׁהוּא יוֹם פּוּרִים בִּירוּשָׁלַיִם. וְכֵן שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הַרְה"ג ר' יִשְׂרָאֵל שְׁלִיטְנֵיגֶר שְׁלִיט"א שְׁרוּאִים קָשָׁר בֵּין שׁוֹשֵׁן הַבִּירָה לְפְרָה אֲדָמָה בַּמִּשְׁנָה (מִידוֹת א, ג) שֶׁעַר הַמִּזְרָחִי, עָלָיו שׁוֹשֵׁן הַבִּירָה צוּרָה, שָׁבוּ כֹהֵן גָּדוֹל הַשׁוֹרֵף אֶת הַפְּרָה וְכָל מִסְעָדֶיהָ יוֹצְאִים לְהַר הַמִּשְׁחָה. וּמִבְּאֵר לְדַבְרֵינוּ דְּבִאֲרָנוּ ב'מֵאמְרֵי חֲנֻכָּה' שֶׁבְּפוּרִים יֵשׁ הָאָרֶז מִיְחַדָּת שְׁמַקְדֻשֶׁת אֶת קִלְפַת נֶגַה יוֹתֵר מִשְׁבֵּת, וְהָרַע שֶׁבַּנְּגָה יוֹצֵא מִהַנְּגָה לְגַמְרִי, וְהוּא יוֹם מִסְגֵּל לְהוֹצִיא אֶת הַנִּיּוּצוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַקִּלְפָּה, בְּסוּד בְּרוּךְ הַמֶּן, שְׁמַבְרָכִים אֶת הַנִּיּוּץ שְׁמַחֲיָה אֶת הַמֶּן וּמְבָרְרִים אוֹתוֹ. וְזֹאת הַבְּחִינָה שֶׁל פְּרָה אֲדָמָה לְהוֹצִיא לְגַמְרִי אֶת הָרַע שֶׁבַּנְּגָה, וּלְבָרֵר אֶת נִיּוּץ הַקִּדְשָׁה מִמֶּנָּה. וְכֵן פְּרָה אֲדָמָה בְּגִימְטְרִיא פּוּרִים. וְכֵן פְּרָה אֲדָמָה אוּ פּוּרִים בְּגִימְטְרִיא כְּבוֹלְעוּ כֵּן פּוּלְטוּ שְׁמַרְמֵז עַל בְּרוּר הַנִּיּוּצוֹת. דְּמוּבָא ב'עֵץ חַיִּים' לְהָאֲרִיז"ל (שַׁעַר יט ח"א ע' רסז) שֶׁבְּרוּר הַנִּיּוּצוֹת נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי שְׁמַחְבָּרִים אוֹתָם אֵלּוּ לְאֵלּוּ, וְאֵז הֵם נִתְקַנְיָם, וְהַבְּאוּר כִּיּוֹן שְׁנִפְּלִת הַנִּיּוּצוֹת הִיְתָה בְּשִׁבְיֵרֵת הַמְּלָכִים, הַבְּרוּר וְהַתְּקוּן הִיְתָה בְּחַבּוּר מַחְדָּשׁ שֶׁל הַשְּׁבָרִים, וְזֶה הַסוּד שֶׁל כְּבוֹלְעוּ כֵּן פּוּלְטוּ, שְׁצָרִיךְ לְחַזוֹר לְנִקְדַּת הַהִתְחַלָּה לְסַבָּה שֶׁל בְּלִיעַת הַנִּיּוּצוֹת, שֶׁהִיא הַשְּׁבִירָה, וְלַחֲבַר מַחְדָּשׁ, מִמִּילָא הִיְתָה פּוּלְטוּ. וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' מ. פ. שְׁלִיט"א שְׁפוּרִים הוּא זְמַן שֶׁל גְּאֻלָּה, לְכֵן הוּא קָשׁוּר לְפְרָה אֲדָמָה שֶׁתְּבֵא בְּזְמַן הַגְּאֻלָּה. וְכַשֵּׁם שֶׁלְּפָנֵי הַגְּאֻלָּה יֵשׁ חֻבְלֵי מְשִׁיחַ וּמְלַחֲמַת גּוֹג וּמִגּוֹג, כִּד לְפָנֵי פְּרָה אֲדָמָה מְצִינוּ בַּמִּשְׁנָה (פְּרָה ג, ט) כְּפִתוּהָ בְּחֻבָּל שֶׁל מְגַג וְנִתְנוּהָ עַל גַּב הַמַּעֲרָכָה. וְכֵן מוּבָא בְּרִש"י (סַנְהֵדִין סד:) שֶׁהַתִּינוּקוֹת הֵיוּ קוֹפְצִין בְּפוּרִים מֵעַל חַפְיָה בְּאֶרֶץ שֶׁהָאֵשׁ בּוֹעֶרֶת בָּהּ וְהוּא קוֹפֵץ מִשִּׁפָּה לְשִׁפָּה, וְרוּאִים שֶׁהִשְׁתַּלְשְׁלוּ בְּפוּרִים מִשְׁחָקִים בְּאֵשׁ בְּדוּמָה לְפְרָה אֲדָמָה. וְגַם בְּגִמְיָנוּ הִשְׁתַּלְשְׁלוּ כַּמָּה מִיְנֵי מִשְׁחָקִים בְּאֵשׁ שֶׁהַתִּינוּקוֹת מִשְׁחָקִים בְּפוּרִים. וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' א. ה. שְׁלִיט"א שֶׁהִשְׁתַּלְשַׁל בְּפוּרִים שְׁמַתְחַפְּשִׁים וּמֵתֵאֲפָרִים, וְיֵשׁ כְּאֵן רִמְזָה עַל אֶפְרָה. וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' פִּנְחָס ל. שְׁלִיט"א שְׁמוּבָא בְּבֵרֵטְנוּרָא (כִּלִּים יז, ט) הַטַּעַם שֶׁצִּירָו אֶת שׁוֹשֵׁן הַבִּירָה עַל שַׁעַר הַמִּזְרָחִי בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כִּדִּי שֶׁתְּהִיָּה אֵימַת מְלָכוֹת פְּרַס עַל יִשְׂרָאֵל. וְלִפִּי זֶה מִבְּאֵר מַדּוּעַ הוֹצִיאוּ אֶת הַפְּרָה הָאֲדָמָה מִהַשַּׁעַר הַזֶּה לְרַמֵּז לְאֵמוֹת הָעוֹלָם שֶׁאֲמַנְם אֶפְתִּי עַבְדֵי אַחְשׁוּרוֹשׁ אֲנִי, אֲבָל יֵשׁ לָנוּ פְּרָה אֲדָמָה שֶׁתְּכַנִּיעַ אוֹתָם בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר תַּחַת הַקִּדְשָׁה.

וְעוֹד הוֹסִיף שֶׁהַנּוֹצְרִים אֲמַצּוּ לְעַצְמָם אֶת עֲנִידַת הַצֵּלָב בְּדוּמָה לְהַנְחִיחַ תְּפִלִּין שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן מוּבָא בְּסִפְר 'חֻמְדַּת יָמִים' (פב.) לְהַקְפִּיד בְּפוּרִים עַל מִצְוֹת תְּפִלִּין וְלִצְאוֹת מִהַבֵּית בְּטִלִּית וּתְפִלִּין. וְכֵן מוּבָא בְּהַלְכָּה (ע' 'לְקוּט יוֹסֵף' ע' תַּרצ"ג) לְמִשְׁמַשׁ בְּתְּפִלִּין כְּשֶׁקּוֹרְאִים אֶת הַכְּתוּב (אֶסְתֵּר ח, טז) "לִיְהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה וְגו' וְיִקְר", בְּגִימְטְרִיא יֵשׁ"ו, כִּי הָאֲרֵת הַתְּפִלִּין מְכַנִּיעָה אֶת אֵמוֹת הָעוֹלָם כְּמוּבָא בְּגִמְטְרָא (בְּרֻכּוֹת נז.) "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמֶּךָ" ר' אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵלּוּ תְּפִלִּין שְׁבִירָאֵשׁ. וְכֵן "וְיִקְר" בְּאֵת ב"ש בְּגִימְטְרִיא הַצֵּלָב. וְכֵן מְצִינוּ בַּמִּדְרָשׁ (בַּמִּדְבָּר יט, ו) "וְיִקְחוּ אֶלֶיךָ פְּרָה אֲדָמָה" אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא אָמַר לוֹ הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה לֵךְ אֲנִי מְגַלֶּה טַעַם פְּרָה אֲבָל לְאַחַר חֻקָּה, דְּאָמַר רַב הוֹנָא כְּתִיב "כִּי אֶקַח מוֹעֵד אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲשַׁפֵּט" וְכְתִיב "וְהִיָּה בְּיוֹם הַהוּא לֹא יִהְיֶה אוֹר וְקָרוֹת וְקִפְאוֹן", 'קִפְאוֹן' כְּתִיב דְּבָרִים הַמְּכַסִּין מִכֶּם בְּעוֹלָם הַזֶּה עֲתִידִים לְהִיּוֹת צוּפִים לְעוֹלָם הַבָּא, וְכְתִיב "אֵלֶּה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתִים וְלֹא עֲזַבְתִּים" אֲעֲשֶׂה אֵין כְּתִיב כְּאֵן אֵלֶּא "עֲשִׂיתִים", שֶׁכְּבָר עֲשִׂיתִי לְרַבִּי עֲקִיבָא וְחַבְרִיו דְּבָרִים שְׁלֹא נִגְלוּ לְמֹשֶׁה נִגְלוּ לְרַבִּי עֲקִיבָא וְחַבְרִיו "וְכָל יִקְר רְאֵתָה עֵינֵינוּ" זֶה רַבִּי עֲקִיבָא וְחַבְרִיו. וְרוּאִים שֶׁסוּד טַעַם פְּרָה שְׁנִתְגַּלָּה

לרבי עקיבא נרמז בכתוב **"וכל יקר ראתה עינו"**, שהוא הארת יקר התפלין של פורים בבחינת פרה אדמה שמכניעה את קלפת הנוצרים. וכן רואים קשר בין יונה בן אמת שמכניעה את קלפת הנצרות למצות תפלין, כמובא בזהר חדש (תיקונים קכא): **תרין רצועיו לקבל כנפי יונה**. רואים שרצועות התפלין הן בבחינת כנפי יונה. וכן מצינו בגמרא (שבת מט.) **פעם אחת גזרה מלכות רומי הרשעה גזרה על ישראל שכל המניח תפלין ינקרו את מחו, והיה אלישע מניחם ויוצא לשוק, ראהו קסדור אחד, רץ מפניו ורץ אחריו, כיון שהגיע אצלו, נטלן מראשו ואחזן בידו. אמר לו מה זה בידך אמר לו כנפי יונה, פשט את ידו ונמצאו כנפי יונה, לפיכך קורין אותו אלישע בעל כנפים.** ורואים שבחינת היונה שבתפלין הכניעה את אמות העולם שנסו להתנגד למצוה הזאת. וכן **טטפת** בגימטריא הכתוב (בראשית א, כא) **"כל עוף כנף למינהו"**.

ועל דרך זה מבאר בלק"ת (פנחס עה: ובכ"מ) את הענין של תשובה, שהיא מלשון השבה, שמשיבים את הניצוץ הקדוש שנפל לקלפות הטמאות על ידי החטא שחטא, וממילא מתכפר, ואדרבה, זדונות נהפכים לזכיות, מאחר שהניצוץ חזר לשרשו. וכן מובא בלק"ת (חוקת ט.) שאשה כשרה לקדש את המים והאפר, וקטן פסול, ולהזות על הטמא אשה פסולה, וקטן כשר. דקדוש המים והאפר הוא על ידי בחינת הדעת, שמחברת את החכמה העליונה הנרמזת במים עם האפר שלמטה, וקטן, שאין לו דעת, פסול. מאידך אשה, שיש לה דעת אף על פי שדעתן קלה כשרה. ולהזות על הטמא, שהיא פעלת דחית הג' קלפות הטמאות, שגם בהן אין דעת, דחכמה בגוים תאמין אבל לא דעת, לכן קטן כשר, אף על פי שאין לו דעת. ומאידך אשה, כיון שיש לחיצונים אחיזה בה, כמו שכתוב (משלי ה, ה) **"רגליה ירדות מות"**, אינה יכולה לדחותן.

נראה דלכן פרה אדמה נעשית מחוץ למחנה, וכן מטמאה את כל העוסקים בה, דההתעסקות עם ג' קלפות הטמאות, צריכה להיות מחוץ למחנה, ששם מקומם, וכן עצם ההתעסקות עם קלפות אלו מטמאה את כל המתעסקים בהן. וכן מצינו בזהר (פקודי רלז:) שפרה אדמה נעשית על ידי הסגן, ולא על ידי הפהן גדול, כיון שאין ראוי לכהן גדול להתעסק עם הקלפות הטמאות. וכן מובא ברמב"ם (פרה אדומה ה' א) שגם אם נפסלה הפרה, כל אלו שעסקו עמה עד שנפסלה נטמאו. ולכאורה מדוע נטמאו הרי אין כאן פרה כלל. ומבאר לדברינו דכל העוסק הוא להפריד את הקלפות, ומי שעוסק בהפרדת הקלפות נטמא. אף על פי שעדין לא הסתיימה הפרדת הקלפות והפרה נפסלה. עצם העוסק בהפרדת הקלפות מטמא, ולא חשוב אם סימו או לא.

מובא ברמ"ד וואלי (הליקוטים ע' מ"ג) הטעם של פורענות האש לכל מיני קלפות לפי שתקונו של כל דבר שיחזר לשרשו, כענין שנאמר **"הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר"**, זהו התקון מצד הקדשה אל הבאים משרשה, וכנגד זה יש התקון גם אל הקלפה שתתפרד אל החלקים הקטנים על ידי האש לחזור אל אצילותה שהוא סוד אפר ולא עפר, ועל רזא דא כתיב **"ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת רגליכם"**, אפר ולא עפר, שהרי כשחוזרים אל אצילותן בסוד האפר אז עושים מהם בריאה חדשה וחוזרים גם הם בתוך הקדשה. וזהו הטעם שהנוצרים נותנים אפר על ראשם ביום ראשון של ימי תקונם. לרמוז על זה ממש שהתקון שלהם תלוי בסוד האפר. וזהו הטעם שאברהם אבינו אמר **"ואנכי עפר ואפר"** בשעה שהיה מלמד סגוריא על הסדומיים, שהרי אברהם הוא מתקן הכל וגם תקון האמות מסור בידו. דכתיב **"כי אב המון גוים נתתיך"**. ובאר הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שזה גם הטעם שפרה אדמה מתקנת את פגם הנצרות דרך האפר, כי האפר מתקן גם את הקלפה ומחזיר גם אותם לשרשם. ולכן מובא ברש"י (במדבר יט, ב) **"זאת חקת התורה לפי שהשטן**

ואמות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה לפיכך פתב בה חקה גזרה היא מלפני ואין לה רשות להרהר אחריה. מקשה ה'כלי יקר' שם מדוע שואלים אמות העולם דוקא על מצות פרה אדמה יותר משאר מצוות. ומבאר לדברינו הואיל ומצות פרה אדמה מכניעה את קלפת הנצרות, מתעוררת התנגדות חזקה למצוה שאמות העולם באים לשאול עליה יותר משאר מצוות. וכן מצינו במדרש (במדב"ר יט, ה) רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמר ארבעה דברים יצר הרע משיב עליהן דכתיב בהן חקה, אשת את, וכלאים, ושעיר המשתלח, ופרה אדמה. אשת את דכתיב "ערות אשת אחיד וגו'" וכלא בנים יבמה יבא עליה, וכתוב בערות אשת אח ושמרתם את כל חקתי". וכלאים "לא תלבש שעטנז", וסדין בציצית מתר וכתוב ביה חקה "את חקותי תשמרו". שעיר המשתלח וכו'. ורואים שהיצר הרע שהוא השטן מפריעות לו המצוות שעם ישראל מוציאים ממנו את השפע, כמו פרה אדמה כדלעיל, וכן שעיר המשתלח שמסמל את משיח בן דוד שסובל עונות ישראל, וכן מצות יבום שממנה שרש מלכות בית דוד, ומצות שעטנז שהיא אותיות שטן ע"ז, וכיון שמצוות אלו לוקחות לשטן את הפח, הוא מקטרג עליהם.

מובא בספר 'משך חכמה' (ויקרא יג, ב) ענין הנגעים שנמסרו לאהרן הפהן הוא מסתרי התורה אשר הטמאה והטהרה תלוי בהן. לכן אמרו דשחיטת פרה אדמה פסולה בזר, מידי דהוי אמראות נגעים דלאו עבודה היא ובעינא כהנה, דהורו לנו ההשתוות, דמראות נגעים טעון עץ ארז ואזוב בטרתו, וכן פרה אדמה, והמה שניהם ענין טהרה וטמאה ונמסרו לפהן לא מצד עבודה דשניהם בחוץ. אמנם יש לומר, דהנה הנגעים היא מחלה המתדבקת, ולכן "טמא טמא יקרא", וההתעסקות בו הוא ענין מספן, וצריך לזה השגחה נפלאה פרטית אשר העוסק ינצל מזה ויהיה נבדל אשר אליו לא תדבק הנגע, לכן בחרה התורה זה בבני אהרן אשר המה נבדלים משאר ישראל ומשגחים בפרטיות יותר וכמו דכתיב "ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים". רואים שמקשר נגעים לפרה אדמה בכמה ענינים; ששניהם נעשים על ידי פהן מחוץ למקדש, וטעונים עץ ארז ואזוב ושני תולעת, ומטמאים את הנוגע בהם. ואפשר להוסיף שבשניהם נותנים מים בכלי חרש, ומזים על הטמא מהמים, ויש בהם טמאה לשבעת ימים. ונוהגים רק בזמן שבית המקדש קיים. וכן מצינו במדרש ('פסיקתא רבתי' פ' פרה יד) שישנם שני סימנים לראות שפרה אדמה היא כשרה, ולא עלה עליה על, או פסול אחר; שתי עיניה מסתכלות ישר ולא פוזלות, כי פזילה מסמלת צרות עין, ויש לה שתי שערות זקופות. וכן נגעים קשורים לצרות עין ולשערות, כמובא במשנה (נגעים ד, ד) שאחד הסימנים לנגע טמא הוא ב' שערות לבנות. וכן מצינו בגמרא (ערכין טז.) הנגעים באין על צרות עין, ובמדרש (דב"ר ו, ח) הנגעים באים על עין הרע. וכן מצינו במשנה (נגעים ב, ג) פהן הסומא באחת מעיניו, או שפכה מאור עיניו, לא יראה את הנגעים, שנאמר "לכל מראה עיני הכהן".

נראה לבאר את הקשר בין נגעים לפרה אדמה, על פי מה שמובא ב'שער המצוות' להאריז"ל (תזריע ע' נא) צרעת הוא רוח הטמאה והנגע אינו טמאה אלא ניצוץ אחד של דינא קשיא טהור שנגלה שם. היינו נגע היא ניצוץ קדשה שנמצא בתוך הקלפה, דנגע אותיות ענג, והענג שבא מהקדשה נתהפך לנגע שנמצא בתוך הקלפה, וחלק הרע שמסובב את הקדשה נקרא צרעת. וכן צרעת היא לשון צער הפך הענג. היינו צרעת היא אותיות צער ת', הצער שבא מהאות ת' שמחברת קלפה לקדשה. וכן נגע בגימטריא צלב. דנגע הוא קדשה שנפגמה על ידי הקלפות שמסובבות אותה. והוסיף הרה"ג ר' פ. ל. שליט"א שזה גם המספר של יונה אליהו עם הכולל שמוציאים את הניצוץ מהם. וכן יונה הנביא היה בן

הצרפתית שהחיה אליהו הנביא בילדותו בתחית המתים. וכן נראה שיונה הנביא נקרא יונה בן אמת לרמז שהוא קשור לקץ האמת. וכן מצינו בזהר (תיקונים נד.) שמקשר את יונה הנביא ליונה של תבת נח. שהציאה מדחק העניות בזמן הגאולה תהיה דרך יונה הנביא ודרך היונה של נח. וכן אם נוציא מספר יונה ממספר תב"ה נקבל מספר פרה אדמה. וכשם ששלוש היונה מהתבה מסמלת את הגאולה העתידה, כך היא מסמלת את התקון של פרה אדמה שיעשה יונה הנביא להוציא את הניצוץ ונזקה לרב שפע.

והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שכשם שמצינו במדרש על פרה אדמה (במדב"ר יט, ו) "ויקחו אליך פרה אדמה" ויהיה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות וקפאון", 'קפאון' כתיב דברים המכסין מכס בעולם הזה עתידים להיות צופים לעולם הבא. כך מצינו בגמרא (פסחים ג.) "ויהיה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות וקפאון", רבי יוחנן אומר אלו נגעים ואהלות, שיקרות הן בעולם הזה וקפאיות הן לעולם הבא. וכן מובא בגמרא שם שהפסוק מרמז על עולם הפוך רבי יהושע בן לוי אמר אלו בני אדם שהם יקרים בעולם הזה, וקפויין הם לעולם הבא. כי הא דרב יוסף בריה דרבי יהושע בן לוי איחלש ואתנגיד, כי הדר אמר ליה אבונה, מאי חזית אמר ליה, עולם הפוך ראיתי, עליונים למטה ותחתונים למעלה. אמר ליה בני עולם ברור ראית. ויש פאן רמז שכשם שפרה אדמה ונגעים יקרים בעולם הזה, ויתחפכו לעולם הבא, כך יש בני אדם שיקרים בעולם הזה ויתחפכו לעולם הבא. כי שני הדברים תלויים זה בזה, כיון שהיום צנורות השפע ביד הקלפה והם משפיעים לאלו שקרובים אליהם.

יש"ו הוא בחינת רוק.

מצינו באבות דרבי נתן (ט) ר' עקיבא כשהלך לארץ אוכלו קורצא אצל שלטון אחד, ושגר לו שתי נשים יפות רחצום וסכום וקשטום ככלות חתנים והיו מתנפלות עליו כל הלילה זאת אומרת חזור אצלי וזאת אומרת חזור אצלי, והיה יושב ביניהם ומרקק ולא פנה אליהן, הלכו להן והקבילו פני השלטון ואמרו לו שנה לנו מות משתתננו לאיש הזה, שלח וקרא לו אמר לו מפני מה לא עשית עם הנשים הללו כדרך שבני אדם עושים לנשים, לא יפות המה לא בנות אדם כמותך הן, מי שברא אותך לא ברא אותם. אמר לו מה אעשה ריחן בא עלי מבשר נבלות וטרפות ושרצים. ונראה לבאר מדוע רקק רבי עקיבא בעת שנסו להחטיאו, דמצינו בזהר (תולדות קמה.) שעשו ירק כששמע שיעקב גנב לו את הברכות. וכן על העורב המסמל את אותו האיש, מובא ברש"י (סנהדרין קח.) רוקק זרע מפיו לפיה של נקבה. וכן רוק בגימטריא עולה. ולכן רקק רבי עקיבא לרמז על קלפת הרוק שמנסה להחטיאו. והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שמנהג ישראל לכוון באמירת "שהם משתחוים להבל וריק" בגימטריא יש"ו, ורוקקין על הקרקע. ורואים שיש"ו הוא בחינת רוק. וכן מובא בר"ן (נדריים ג.) פעם אחת בא טורנוסורופוס לביתו סר וזעף, אמרה לו אשתו מפני מה פניך זועפים, אמר לה מפני רבי עקיבא שמקנטר אותי בכל יום בדברים, אמרה לו אלהיהם של אלו שונא זמה הוא תן לי רשות ואכשיל אותו בדבר עברה, נתן לה רשות ונתקשטה והלכה לה אצל רבי עקיבא כשראה רבי עקיבא אותה רק, שחק ובכה, אמרה לו מה אינון הנך תלת מילין אמר לה שנים אפרש שלישי לא אפרש, רקקתי על שבאת מטפה סרוחה, בכיתי על האי שופרא דבלי בארעא, והוא שחק שצפה ברוח הקדש שעתידה להתגיר ולהנשא לו ולא רצה להודיעה, אמרה לו כלום יש

תשובה אמר לה הו, הלכה ונתגירה ונשאת לו לרבי עקיבא והכניסה לו ממון הרבה. ורואים שהלק סמל את הטפה הסרוחה שנסתה להחטיא את רבי עקיבא. וכן מצינו במשנה (ברכות נד.) לא יקל אדם את ראשו כנגד שער המזרח, שהוא מכוון כנגד בית קדשי הקדשים. לא יפנס להר הבית במקלו, ובמנעלו, ובפנדתו, ובאבק שעל רגליו, ולא יעשנו קפנדריא, ורקיקה מקל וחמר. ומבארת הגמרא (סב:) ורקיקה מקל וחמר. אמר רב ביבי אמר רבי יהושע בן לוי כל הרוקק בהר הבית בזמן הזה כאלו רוקק בבת עינו, שנאמר "והיו עיני ולבי שם כל הימים". ורואים קשר בין פגם ה'לק לפגם הקפנדריא אותיות ק' פנדריא רמז על אבי יש"ו שהולידו דרך האות ק' שמסמלת את הנחש שיונק מהקדשה. ששני אלו פוגמים את קדש הקדשים כמו יש"ו.

מצינו במשנה (ב"ק צ:) רקק והגיע בו רקו, פרע ראש האשה בשוק, נותן ארבע מאות זוז. זה הפלל הכל לפי כבודו. אמר רבי עקיבא אפילו עניים שבישראל רואין אותם כאלו הם בני חורין שיודו מנכסיהם שהם בני אברהם יצחק ויעקב. ומעשה באחד שפרע ראש האשה בשוק באת לפני רבי עקיבא, וחיבו לתן לה ארבע מאות זוז. אמר לו רבי תן לי זמן, ונתן לו זמן, שמרה עומדת על פתח חצרה ושבר את הפד בפניה, ובו כאסר שמן. גלתה את ראשה, והיתה מטפחת ומנחת ידה על ראשה. העמיד עליה עדים, ובא לפני רבי עקיבא, אמר לו רבי לזו אני נותן ארבע מאות זוז. אמר לו לא אמרת כלום החובל בעצמו אף על פי שאינו ראוי פטור. אחרים שחבלו בו חיבין. והקוצץ נטיעותיו אף על פי שאינו ראוי פטור אחרים שקצצו את נטיעותיו חיבים. ובאר הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שרבי עקיבא מרמז כאן על קלפת יש"ו שהיא בבחינת רק, ובבחינת מקצץ בנטיעות, ובבחינת מחבל ומשרט, שהעניש על העושה זאת לחברו הוא 400 זוז, כי החוטא בזה נדבק בקלפת עשו שיש לו 400 איש, ונמשל לקש בגימטריא 400. וכן מובא בהמשך הגמרא שם שרבי עקיבא אמר לאותו אדם שנסה לבטל את הגזר דין של 400 זוז, אמר לו ר' עקיבא צללת במים אדירים והעלית חרס בידי אדם ראוי לחבל בעצמו. כי אותו אדם נסה לבטל את קלפת יש"ו בקלות לומר שלא נדבקה בו, ובטול קלפת יש"ו נעשה על ידי הוצאת הברזל מהמים, בבחינת צללת במים אדירים. וכן שמעתי שהשתלשל אצל הנוצרים שנשבעים על צלב של עץ וצלב של ברזל, ובזה הם מרמזים על יניקתם מהברזל שנפל כשנכרת העץ.

רבי עקיבא הוא שרש תורה שבעל פה ובלעמת זה אותו האיש היה

מלעיג בתלמידי חכמים.

מצינו בגמרא (פסחים כב:) תניא, שמעון העמסוני, ואמרי לה נחמיה העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה, כיון שהגיע ל"את ה' אלהיך תירא" פרש. אמרו לו תלמידיו, רבי, כל אתין שדרשת מה תהא עליהן, אמר להם, כשם שקבלתי שכר על הדרשה, כך קבלתי שכר על הפרשה. עד שבא רבי עקיבא ולמד "את ה' אלהיך תירא", לרבות תלמידי חכמים. ובאר הרה"ג ר' אהרן שפיצר שליט"א שרבי עקיבא רומם את קרן תלמידי חכמים באפן הגבה ביותר שצריך לירא מהם בדומה לה', ובלעמת זה אותו האיש היה מלעיג בתלמידי חכמים ונדון

על זה בצוואה רותחת כמובא בגמרא (גיטין נז:). וכן רבי עקיבא הוא שרש תורה שבעל פה שנמסרת על ידי החכמים בעל פה מדור לדור, ומחברת את עם ישראל לחכמים לקבל תורה מהם כמו מפי הגבורה.

וְכֵן השתלשל בקלפת הנצרות שהם באים לפני הכמר להתודות על העונות ומאמינים שאותו האיש בייסוריו מכפר להם וכו', וגם כאן הם לקחו את הענין מהקדשה לקלפה ועקמו את הדברים, כמובא ב'לקוטי מוהר"ן' (ד) **"ואיש חכם יכפרנה"**, הינו בחינת תלמיד חכם בחינת משה הוא יכפר לו. כמו שכתוב **"ועבר על פשע לשארית"** 'למי שמשים עצמו כשירים' נמצא כשבא לפני תלמיד חכם ומוציא כל צרופיו לפני התלמיד חכם, והתלמיד חכם הוא בחינת משה שמשים עצמו כשירים, כמו שכתוב **"והאיש משה ענו מאד"**, ועל ידי זה נקרא איש חכם, כמו שכתוב **"והחכמה מאין תמצא"**. ובזה יש פח לתלמיד חכם לכפר, כמו שנאמר **"ואיש חכם יכפרנה"** ובשביל זה, כשהתפלל משה על חטא העגל אמר **"אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא"**.

מובא ברמ"ד וואלי זצ"ל (תולדות) שיצחק אמר לעשו **"ואת אחיך תעבד"** לרמז לו על יש"ו שהוא בן של יעקב אשר בני עשו יעבדוהו ויעשוהו לאלהים, ונביא את דבריו: ענין אחר גדול נרמז במה שכתוב **"ואת אחיך תעבד"** והוא שאפלו בעבודת האלקות יבחרו האדומיים לקח להם לאלקים אותו האיש שבא מזרע ישראל, ונתקים בקד **"ואת אחיך תעבד"**, והיה זה לסימן על מה שיהיה לעתיד שיעבדו מפש את הצדיקים כאלו היו אלקות, כמו שאמרו רז"ל עתידים הצדיקים לעתיד לבא שיאמרו לפניהם קדוש. והוא סוד **"ויתן לה האלקים"**, ויתן לה אלקותא, שיהיה לצדיקים הכח של אלקות. וגם הנכרים יעבדו כאלקות כדי להמשיך מצדם. והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שהאותיות לפני **"אחיך תעבד"** זט"י שסא"ג בגימטריא ישוע עם האותיות.

וְכֵן מובא בספר 'קדשת לוי' (שופטים) מצינו בתורה שהשתחוו לצדיק כגון עובדיה לאלהיו, כי הצדיקים יש להם תורת ה' ומצינו שקרא הקדוש ברוך הוא ליעקב אבינו אל, רוצה לומר מחמת שקיים כל התורה היה בבחינת אל כמו כן כל הצדיקים מחמת צווי התורה יש להם בחינה זו ומתר להשתחוות להם. אבל השמש והירח אשר אין להם צווי תורתו הקדושה אסור להשתחוות להם. וזה לשמש או לירח אשר לא צויתי, כלומר שאין להם הצווי שלי, הינו התורה שנתנה לישראל. ורואים שמשתחוים לצדיקים משום שהם מחברים אותנו לה', ולא כדבר בפני עצמו ח"ו שהיא עבודה זרה.

מובא בספר 'קדשת לוי' (פורים) ודע שכל האמות שנבראו לא נבראו אלא בשביל ישראל לטובות ישראל שלפעמים על איזה סבה מאמות טובה לישראל. בעבור זה יניקה שלהם מקדשה ואלולי שלא היה איזה טובה לא היו נבראים כלל, ומזה יניקה שיש להאמות ולהשרים מקדשת אותו הניקה הוא התחלה ופתיחה שלהם ומשם הם מתפשטים, וכדמות הניקה שלהם מהקדשה והתפשטות שלהם ככה דמות האותיות שלהם והלשון שלהם. ורואים שהסמלים והשפה וצורת האותיות של אמות העולם מסמלת את צנורות הניקה שלהם מהקדשה. לפי זה נבא לבאר את צנורות הנצרות שמהם יונקים רב אמות העולם איך יניקתם מבחינת רבי עקיבא.

מצינו בגמרא (פסחים מט:): תניא אמר רבי עקיבא כשהייתי עם הארץ אמרתי מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו פחמור, אמרו לו תלמידיו רבי אמר ככלב'. אמר להם זה נושך ושובר העצם, וזה נושך ואינו שובר העצם.

ומבאר ב'שער הגלגולים' להאריז"ל (לד) רבי עקיבא עצמו שרש נפשו היתה מן פנימיות הקדושה, אלא שעל ידי חטא קדמון יצאת אל הקלפות, ואחר כך חזרה בקדושה. וכו', ובזה תבין סוד רבי עקיבא, שהיה בתחלתו עם הארץ, שונא תלמידי חכמים מ' שנה, באמרו מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור. ובאר הרה"ג ר' פנחס ל. שהעצמות נקראות גרמי בגימטריא רנ"ג, וכיון ששרש רבי עקיבא מהרנ"ג ניצוצות שביסוד הנוקבא כדלקמן, השתלשלה אצלו ההתנגדות לתלמידי חכמים בענין העצמות שנקראות גרמי. ונראה להוסיף על פי הזהר (שלה קע) שהעצמות הן החלק החשוב ביותר בגוף, [מלשון עצמות], לכן אינן מתעכלות בקבר, ולחיצונים אין אחיזה בהן, ומתן יקום האדם בתחית המתים. וכן בדרגות העבי בסדור הרש"ש יש דרגות שהן בבחינת עור בשר גידים ועצמות, והפתר נמשל למח העצמות בגוף, והחכמה היא בחינת עצמות, הבינה בחינת גידים, הבשר בחינת ר"ק, והעור בחינת מלכות. ורואים שהעצמות הן הדרגה הגבוהה ביותר. ומובא ב'שער המצות' להאריז"ל (בראשית ז) עד עשרים שנה הקב"ה יושב ומצפה לאדם שישא אשה, כיון שעברו עשרים שנה ולא נשא, אומר לו תפח עצמותיו. וענין אומר עצמותיו ולא גופו, כי תחלת בנין הנקבה היתה מן הצלע של אדם הראשון, והאיש הנושא אשה משלים עצמותיו. נראה שיש כאן רמז שהנושא אשה מתחבר לספירת המלכות ששם סוד העצם, לכן הוא משלים עצמותיו. וכן מצינו בגמרא (יבמות סג) אומר רבי אלעזר מאי דכתיב "זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי" מלמד שבא אדם על כל בהמה וחיה ולא נתקרה דעתו עד שבא על חנה. וכן עצ"ם בהפוך אותיות מצ"ע שבו משלים האדם את עצמותיו. והוסיף הרה"ג ר' מ. פ. שליט"א שעצם מרמזת על היסוד שהוא נקדת האמצע של הגוף. והוסיף הרה"ג ר' ש. רייסקין שליט"א שהשתלשלה באנגלית שחתן נקרא גרום, מלשון עצמות שנקראים גרמי. ולכן גרמי בגימטריא נג"ר שמסמל את יסוד הנוקבא. וכן השופר שמסמל את שרש נשמת רבי עקיבא, ואת יסוד הנוקבא, נעשה מעצם של איל. וכן שופר מעורר את נקדת העצמות לחדש את הקו עם כל העולמות לעוד שנה, כמובא בספר 'אמונת עתיד' (מועדים ג' ע"ק"י) כתבו ספרי החכמה שכשעלה ברצונו יתברך לברא העולם, צמצם כפיכול הקב"ה את האור אין סוף, ונתהוה מקום חלל, כדי שיהיה מקום לבריאת העולם, ובחלל הזה המשיך הקב"ה בתוכו אור חדש, ובזה יש לומר טעם חדש למה תקיעת שופר צריך להיות דוקא בשופר דהיינו בקרנות החלולים, לפי שבראש השנה היה בריאת העולם, ובכל שנה ושנה הימים האלה נזכרים ונעשים, וכשמסתלק החיות של השנה שעברה זהו כמו צמצום ונתהוה מקום חלל לבריאת השנה החדשה, וצונו הקב"ה לתקע בשופר שהוא מקום חלל, ועל ידי התקיעה אנחנו מפיחים במקום החלל רוח חדש ועל ידי זה אנו מעוררים גם למעלה שהקב"ה גם כן ממשיך אור חדש בתוך החלל, וכן בראש השנה נברא אדם הראשון וביום הזה נפח בו הקב"ה נשמת חיים, ועל ידי שאנו תוקעים בשופר ואנחנו מפיחים בו מרוחנו, הקב"ה מפיח בנו כפיכול אור אלקי חדש, ואנחנו נעשים כברייה חדשה. וכן שרש המלה עצם בכל התנ"ך בכל ההטיות כמו; עצמות, העצמות, עצמותי וכו' מופיע 126 פעמים, כמנין ענג או נגע או בצל או צלב עם האותיות והכולל.

מצינו בגמרא (שם לה) רב אחא בר יעקב אמר קרא "והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפיך", הקשה כל התורה כלה לתפלין מה תפלין מצות עשה שהזמן גרמא ונשים פטורות אף כל מצוות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות. מובא ב'שער מאמרי רשב"י' להאריז"ל (ע"ט) שהאשה מקבלת את החיות של

רמ"ח איבריה מהבעל בזמן הזיווג והיא תלויה בבעלה בדבר זה, ולכן היא פטורה מרמ"ח מצוות עשה, והחיות של השס"ה גידים יש לה מעצמה. נראה דהלשון שהזמן גרמא מרמזת שהמצוות עבירה הן בבחינת גרמא, היינו שגורמות לשפע לבא עבירה דרך בעליהן, אבל זה בבחינת גרמא ולא ישירות, לכן הן פטורות, כמו גרמא בנזיקין שפטור. דבשביל להיות חזבים במשהו צריך קשר ישיר עם אותו ענין, ולא רק בבחינת גרמא. ואם הזמן גורם ולא הבעל הן חייבות, כי הן נמצאות במערכת הזמן כמו הזכרים. היינו שיש עולם שנה נפש, ובבחינת העולם והנפש הן תלויות בבעליהן לכן הן פטורות מכל המצוות, מה שאין כן במערכת הזמן. והוסיף הרה"ג ר' מ. פ. שליט"א שגרמא אותיות גמרא שנשים פטורות מלמודה, מאותה סבה, שאין להן השפעה ישירה מהגרמא רק דרך בעליהן בבחינת גרמא. וכן השתלשל בגשמיות שנשים עוסקות בפרק, בבחינת מארג. וכן גרמא מרמז על העצמות שנקראים גרמי שמחברות את האשה לבעלה. וכן גרמה עם האותיות והכולל בגימטריא רנ"ג אברי האשה ששים היא מתחברת. והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שההבדל בש"ס בין גרמא לגרמי, שגרמי הוא פעל יוצא יותר מפנימיות האדם מאשר גרמא שהוא פחות שיך לזה, וכן חבור אשה לבעלה דרך הרנ"ג הוא סוד הגרמי שהיא שיכת לזה בפנימיותה כתוצאה מהיחוד.

מציינו ב'תוספתא' (סוטה ו) אמר רבי שמעון בן יוחאי ארבעה דברים הנה רבי עקיבא דורש ודברי נראין מדבריו. דרש רבי עקיבא "ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק" אין צחוק האמור כאן אלא עבודת כוכבים וכו'. ואני אומר חס ושלוש שיהיה בביתו של אותו צדיק שהוא פך, אפשר למי שנאמר עליו "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו" יהא בביתו עבודת כוכבים וגלוי עריות ושפיכות דמים, אלא אין צחוק האמור כאן אלא לענין ירושה שכשנולד אבינו יצחק לאברהם אבינו היו הכל שמחין ואומרין נולד בן והיה ישמעאל מצחק ואומר אל תהי שוטים אני בכור ואני נוטל שני חלקים, שמתשובת הדבר אתה למד שנאמר "כי לא יירש בן האמה וגו'" ורואה אני את דברי מדברי רבי עקיבא. דרש רבי עקיבא "ויאמר משה שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרב ואתה אמרת בשור אתו להם ואכלו חדש ימים: הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם אם את כל דגי הים יאסף להם ומצא להם: ויאמר ה' אל משה היד ה' תקצר עתה תראה היקרד דברי אם לא" וכו', וכי איזה קשה זו או "שמעו נא המרים" הוי אומר זו קשה יותר משמעו נא המרים. ואני אומר חס ושלוש שתעלה על דעתו של צדיק זה שיאמר אין המקום מספיק לנו ולבהמתינו אפשר למי שנאמר בו "לא כן עבדי משה" תעלה על דעתו שיאמר אין המקום מספיק לנו ולבהמתינו והלא כשהיו ישראל במצרים נילוס מספיק להם דגים ולמצרים, אלא לענין שנאמר "לא יום אחד תאכלון וגו' עד חדש ימים" אמר משה לפני הקב"ה פך הגון להם שתתן להם ותמיתם, אומרים לאדם טול פך ורד לשאול, אומרים לחמור טול פור שעורין ונחתך את ראשך, אמר לו וכי הגון להם שיאמרו אין המקום מספיק לנו ולבהמתינו אלא יאבד הן ואלף פיוצא בהן ולא תהא ידי קצרה לפני אפלו שעה אחת. דרש רבי עקיבא הרי הוא אומר "בן אדם ישבי החרבות האלה על אדמת ישראל אמרים לאמר אחד היה אברהם ויירש את הארץ ואנחנו רבים לנו נתנה הארץ למורשה" והלא דברים קל וחמר ומה אברהם שלא עבד אלא אלוה אחד ירש את הארץ אנו שעובדין אלוהות הרבה אינו דין שנירש את הארץ. ואני אומר ומה אברהם שלא נצטוה אלא מצוה יחידית ירש את הארץ אנו שנצטוינו

על כל מצות אינו דין שנירש את הארץ. דרש רבי עקיבא הרי הוא אומר "פה אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי וגו'", צום הרביעי זה "ז בתמוז שבו הובקעה העיר, ולמה נקרא שמו רביעי שהוא רביעי לחדשים, צום החמישי זו ט' באב יום שנשרף בו בית המקדש, צום השביעי זה שלשה בתשרי יום שנהרג בו גדליה בן אחיקם, צום העשירי זה עשרה בטבת יום שבו סמך מלך בבל את ידו על ירושלים שנאמר "ויהי דבר ה' אלי בשנה התשיעית בחדש העשירי וגו' בן אדם כתוב לך את עצם היום הזה". ואני אומר צום העשירי זה חמשה בטבת שבו באתה שמועה לבני גולה שנאמר "ויהי בשתי עשרה שנה בעשירי בחמשה לחדש לגלותנו בא אלי הפליט", ועשו יום שמועה כיום שרפה. ורואה אני את דברי מדברי רבי עקיבא שרבי עקיבא אומר על ראשון אחרון ועל אחרון ראשון ואני אומר על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון. שואלים המפרשים מדוע אומר רשב"י על דרשות אלו שדבריו נראין מדברי רבי עקיבא, הרי אין זה כבוד שתלמיד יאמר שדבריו טובים יותר מדברי רבו. ועוד צריך להבין שיטת רשב"י שחולק לגמרי על צום עשרה בטבת וסובר שהצום של טבת אינו על המצור אלא על הגעת השמועה של חרבן בית המקדש בתשעה באב לבבל. וצמים בה' בטבת, לפי מה שבארנו שצום עשרה בטבת הוא שרש החרבן, והוא חמור יותר מתשעה באב שאם היה יוצא בשבת היה דוחה שבת, ותשעה באב אינו דוחה שבת. איך יתכן שרשב"י חולק על הצום הזה לגמרי וסובר שאין צום כזה כלל. נראה לי שבשתי הקושיות שרשב"י רצה להמתיק את החרבנות הפנימיים הקשים, כיון שהאיר אצלו אור הגאולה גם בגלות בזכות פנימיות התורה, ואצלו לא היה חרבן כלל, הוא רצה להמתיק לומר שאין חרבן בפנימיות ואין צורך לצום על זה, כי בפנימיות התורה מבינים שהכל בתכלית הטובה ואין שם חרבן כלל, לכן הוא דרש שכל הצומות והאבלות הם על החרבן החיצוני שאין בית המקדש בפעל וכו', וגם הצום של חדש טבת הוא בה' בטבת על הגעת השמועה של תשעה באב לבבל. ולכן הוא היה חיב לומר שדבריו טובים יותר מדברי רבי עקיבא, כיון שהוא ממתיק את הדין בשרשו על ידי דרשותיו. וכשדורשים תורה באופן של המתקה, נוצרת המתקה נצחית בדבר הזה בתורה, כי התורה היא נצחית ולא רק דרשה של מעשה שהיה בעבר. והמתקת הדינים היא המכנה המשותף לכל הד' דרשות שדרש ואמר שדבריו יותר טובים מדברי רבי עקיבא, כפי שרואים שבדרשה הראשונה הוא המליץ טוב על אברהם שלא יתכן שישמעאל בנו עבר על ג' עברות החמורות, ובדרשה השנייה המליץ טוב על משה רבינו שלא חטא כשאמר "הצאן ובקר ישחט להם". ובדרשה השלישית המליץ טוב על שארית הפלטה שונשאה בארץ ישראל אחרי החרבן שדברו עם יחזקאל הנביא ואמרו שלא יקרה להם אסון כי הם טובים יותר מאברהם אבינו, ורבי עקיבא דרש דבריהם לגנאי שהם אמרו שהם עובדים להרבה אלילים וכו', ורשב"י דרש דבריהם לשבח שהם אמרו שיש להם זכות כיון שהם קבלו את התורה ואברהם היה קודם מתן תורה. וכיון שבכל הדרשות האלו רשב"י ממליץ טוב להמתיק את הדינים, הוא אמר שדרשותיו טובות יותר מהדרשות של רבי עקיבא שדורשים באופן של דין קשה.

ונראה להוסיף על פי דברינו מדוע השתלשל ששרש צום עשרה בטבת בא מרבי עקיבא, כיון שצום זה בא גם על החרבן הפנימי של הנצרות שקשורה עם רבי עקיבא. וכן מובא ב'חתם סופר' (ח' טבת) שיעקב אבינו נקבר בעשרה בטבת ובאותו יום נהרג עשו על ידי חשים בן דן. ורואים שביום הזה היה סימן לדורות של התגברות יעקב על עשו. וכן מה שרשב"י אומר אני אומר על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון.

מַרְמֵז על המתקת הדינים בְּשֵׁרֶשׁם בְּזִכּוֹת העמדת כל אחד במקומו.

מְצִינּוּ במסכת פלה (א) עז פנים רבי אליעזר אומר ממזר, רבי יהושע אומר בן הנדה, רבי עקיבא אומר ממזר וכן הנדה, פעם אחת היו זקנים יושבין בשער ועברו לפניהם שני תינוקות אחד פסה את ראשו ואחד גלה את ראשו זה שגלה את ראשו רבי אליעזר אומר ממזר, רבי יהושע אומר בן הנדה רבי עקיבא אומר ממזר וכן הנדה, אמרו לו לרבי עקיבא היאך מלאך לבך לעבר על דברי חבֵרָה, אמר להן אני אקימנו הלך אצל אמו של תינוק וראה שהיתה יושבת ומוכרת קטניות בשוק אמר לה בתי אם את אומרת לי דבר שאני שואלך אני מביאך לחיי עולם הבא, אמרה לו השבע לי הנה רבי עקיבא נשבע בשפתיו ומבטל בלבו, אמר לה בנה זה מה טיבו אמרה לו כשנכנסתי לחפה נדה הייתי ופרש ממני בעלי ובא עלי שושביני והנה לי בן זה נמצא התינוק ממזר וכן הנדה אמרו גדול הנה רבי עקיבא כשהכחיש את רבותיו באותה שעה, אמרו ברוך ה' אלהי ישראל אשר גלה סודו לרבי עקיבא בן יוסף. ורואים שרבי עקיבא היה ממחה גדול לעניני ממזרים עד ששבחוהו שהכחיש את רבותיו בענין הזה. ומבאר לדברינו כיון שקלפת יש"ו הממזר יונקת ממנו, הוא היה ממחה לזה, וכשם שחטאו של יש"ו הממזר היה בזה שהלעיג על דברי חכמים, כמובא בגמרא (גיטין נז.), כך השתלשל כאן בענין הממזר שרבי עקיבא הכחיש את רבותיו. וכן ממזר מנדה בגימטריא ישוע.

יְנִיקַת קְלִפַּת אָדוּם מֵאוֹתִיּוֹת י"א שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא.

מוֹבָא ב'שער הפונות' להאריז"ל (פסח יב) דע כי הנה מ"ט ימי העמר הם ימי הדין שהם סוד הש"ך דינים המתמתקים בימים האלו בענין העמר, והטעם הוא לפי שעדין ז"א הוא כל מ"ט ימים אלו בבחינת קטנות עד חג השבועות. ובזה יתבאר טעם ענין מיתת כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא בימים האלו והטעם למה פסקו למות בל"ג לעמר. דע כי רבי עקיבא ע"ה שרש נשמתו היתה מן הה' גבורות בהיותם בשרשם למעלה בדעת דז"א וכו'. והנה נודע כי הדעת כלול מחסד וגבורה וב' עטרין אלו הם שם אלהים דמלוי אלפין אלא שהאלהים דחסד האלף דמלוי הה"א שבו הוא ציור יו"י, ושל הגבורות בציור יו"ד. ולכן נקרא עקיבא כי ג' אותיות עק"ב הם בגימטריא ב' שמות אלהים דחסד וגבורה. וב' אותיות י"א מן עקיבא הוא בחינת שני ציורי האלפין כנזכר כי של החסד הם ציור יו"י שהוא צורה אות א', ושל הגבורה הוא בציור יו"ד דעקיבא במלואה. ונמצא כי ב' אותיות י"א של עקיבא הם ב' ציורי אלפין של ב' אלהים הרמוזים בג' אותיות עק"ב מן עקיבא. והנה רבי עקיבא הוא הנה אב ורבי לכל הנשמות הנמשכות מאלו הגבורות המתפשטים בגופא דז"א לפי שהוא כללות הדעת העליון למעלה בשרשו ובמקומו. אבל תלמידיו הם בחינת הגבורות המתפשטות ממנו ומתפשטים בגופא דז"א ולפי שהקטנות קודם אל זמן הגדלות לכן הקדימו בתחילה אותם הכ"ד אלף תלמידים שהיו לו בבחירתו מגבת ועד אנטיפרס. וטעם היות מספרם כ"ד אלף לפי שהדעת של הקטנות הוא שם אלהים כנזכר והוא מצטרף לק"ך צרופים כנודע כי כל תבה בת ה' אותיות בונה ק"ך בתים ונמצא כי יש בהם כ"ד צרופים. רואים ששרש נשמת רבי עקיבא מהחסדים וגבורות שבדעת

שנרמזים בשם אלה"ם שהאל"ף שלו נכתבת על ידי אותיות יו"י מצד החסד, ואותיות יו"ד מצד הגבורה. ולכן אותיות עק"ב של עקיב"א בגימטריא ב' פעמים שם אלהים, ואותיות י"א של עקיב"א מסמלות את שתי צורות האל"ף יו"י יו"ד. וכיון שקלפת הנצרות יונקת ממנו, לכן צלב בגימטריא אל"ף י"א שממנו הם יונקים. וכן בארנו במאמר 'סוד החצי' שעקר יניקת החיצונים מקו האמצע היא מצד החסד שבו דרך רגלי לאה ששם בלעם ובלק שיונקים מהחסדים העליונים. ובאמת רואים שהשתלשלה צורת הצלב כמו אותיות יו"י המסמלות את צד החסד של רבי עקיבא שממנו הם יונקים. וכן כשדחה רבי יהושע את אותו האיש בשתי ידיו רמז על הצלב, כי צורת הצלב נרמזת בהרמת הידים. וכן מינים אותיות ימין. וכן בקלפת ישמעאל נרמזות אותיות י"א שמאל אם נחליף את הע' של ישמעאל בא'. ויתכן שהם יונקים מצד השמאל של שרש רבי עקיבא, כי הם מונים ללבנה שהיא שמאל ביחס לחמה שאדום מונים. וכן מובא ברמ"ד ואלו שהשתלשל בגשמיות בדגלי הישמעאלים [כמו שרואים היום בדגל טורקיה שמסמלת את השר של ישמעאל] חצי ירח בצבע אדם לרמז שהם יונקים מהשכינה כשהיא במצב של חסרון ודם. וכן מובא ב'שער הכוונות' להאריז"ל (פסח ו) שא' של יו"י היא בחינת שם מ"ה שהוא בחינת שמש. וא' של יו"ד היא בשם שם ב"ן שהוא בחינת ירח.

וכן האותיות י"א מסמלות את יניקת החיצונים, כמובא בספר הלקוטים' להאריז"ל (וישלח ע' צה) ש"א סממני הקטרת הם כנגד י"א אלופי עשו, וכנגד המן וי' בניו. וכן מובא ב'עץ חיים' להאריז"ל (ל"ט, ה) שירידת השפע מהקדשה לקלפה היא דרך האות א' שבמלוי האות וא"ו, שהשפעתו יורדת למטה דרך אחרים של שם אלהים שמשם יונקים הקלפות. ומקשר את כל זה לבחינת דם, שמשתלשל מאדם, וזה מרמז על יניקת האדם מו"י דקדשה. ונביא את דבריו: דע כי א' שבתוך הוא"ו דמ"ה וס"ג הוא בחינת אה"ה, כי א' דמלוי וא"ו דס"ג הוא עצמו מתלבש באות וא"ו דמלוי מ"ה שהוא גימטריא אדם, והוא בחינת אה"ה, אלא שברדתה למטה להתלבש בא' זו דמלוי וא"ו הוא סוד אחרים דאה"ה, א' א"ה אה"י אה"ה, שהוא גימטריא דם, שהוא הנפש הנקרא דם, כמו שכתוב "כי הדם הוא הנפש" ושעורו הוא רביעית, שהלא הוא רבוע של שם אה"ה שיש בו גם כן ד' אותיות. וזה סוד רביעית דם הנזכר בגמרא שהוא נקרא דם הנפש, ורביעית דם הנפש זו שהוא אות א' דמלוי וא"ו דס"ג מתלבש תוך א' דמלוי וא"ו דמ"ה שהוא גימטריא אדם, וזה סוד "שפך דם האדם באדם" והרי שבחינת נפש לבד שהוא רביעית דם דאה"ה הוא מתלבש בא' דוא"ו דמ"ה ונעשה רקיע שהוא בחינת בשר, שהוא לבוש של דם הנפש, אך עתה שחזרה להתלבש בשם מ"ה עצמו מצד אותו הא' נעשה בכאן שם אלקים בסוד רבוע ואז נעשה רקיע כי בשם זו נקרא ונתגלה עכירות המים כי הקלפות נודע שנאחזין בשם אלהים ובפרט באחרים והרי נתבאר ג' בחינות ע"ב ס"ג מ"ה שהם בחינת אור מים רקיע שהוא מח בשר ודם.

לפי זה מבאר מדוע נצלב אותו האיש בערב פסח, שהוא היום שקשור עם הדם דקדשה, שעם ישראל עשו ביום הזה מצוות דם פסח ודם מילה כדי לצאת ממצרים. ויש סוברים שמכת דם התחילה בתאריך הזה. וכפי שהשתלשל במשך הדורות שהנוצרים היו מעלילים עלילות דם על ישראל בערב פסח. וכן ערב פסח הוא היום בו קנה יעקב את הבכורה מעשו, כמובא ב'פרי מגדים' (א"ח ס' תעו בשם 'יד יוסף'). היינו שביום הזה מתגלה העליונות של יעקב על עשו, ולכן ביום הזה נצלב אותו האיש שהיה לגול עשו, ולכן ביום הזה מתעורר עשו נגד יעקב. וזה גם קשור למכת בכורות שהיתה ביום הזה, וכפי שמצינו בכתוב (שמות ד, כב) "ואמרת אל פרעה פה אמר ה' בני בכרי ישראל: ואמר אליך שלח את בני

ויעבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הרג את בנך בכרד". ומבאר רש"י "בני בכרי", כּאן חתם הקדוש ברוך הוא על מכירת הבכורה שלקח יעקב מעשו. וכן בערב פסח לקח יעקב את הבכרות של יצחק מעשו, והכל אותו ענין של גלוי עליונות הקדשה על הקלפה בעמקי העולם הגשמי שהשפע יגיע לצד הקדשה שהוא הבכור, והם מקבלים מאתנו. וכן מצינו במדרש (שמ"ר יט, ז) ר' נתן אומר, אמר הקדוש ברוך הוא למשה, כשם שעשיתי יעקב בכור, כך אני עושה למלך המשיח בכור, שנאמר "אף אני בכור אתנהו עליון למלכי ארץ". והכתוב (תהילים פט, ח) "בכור אתנהו עליון למלכי ארץ" ס"ת נוצר". לרמז שהמשיח יקח את הבכורה מהנוצרים בני עשו, באותה בחינה שיעקב לקח את הבכורה מעשו, וזה יהיה ביום הזה בו לקח יעקב את הבכורה מעשו, וכן מובא דבר פלא בספר 'בנין אריאל' בשם האברבנאל שמכירת הבכורה של עשו ליעקב הייתה במקום המקדש. ומבאר לדברינו שיעקב הוציא מעשו את צנורות השפע של בית המקדש בקניית הבכורה, לכן ההמשך של זה היה בלקיחת ברכתיו של יצחק ביום הזה. שיצחק ברוך ורב דגן ותירוש, ועשו כבר הבין וצעק שיעקב לקח בכרתי וברכתי שהן אותן אותיות והוא הפסיד את צנורות השפע שעוברים בבית המקדש. והסיום של כל זה יתקיים בגאולה העתידה כפי שאומר המדרש כשם שעשיתי יעקב בכור, כך אני עושה למלך המשיח בכור. שאז יחזרו הצנורות לצד הקדשה לנצח נצחים. וכן נראה שהשתלשל בלדת יעקב ועשו שיעקב אחז בידו בעקב עשו, לרמז על המאבק שלהם. וכן השתלשל בלדת פרץ וזרח הוצאת יד לרמז שיטנם מאבקים דומים בנשמות המלכות. והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שלכן השתלשלה תענית בכורים ביום הזה, כדי שזנכה שוב למעלת הבכורה של יעקב על עשו שתתגלה בגאולה העתידה. וכן רואים בספר 'חמדת ימים' שתקן לבכורים המתענים ביום הזה להתפלל על המשיח שנקרא בכור.

וכן מבצרים את החמץ בערב פסח ומתפללים על העברת הגלולים מן הארץ וכל הרשעה תכלה. כי חמץ מסמל ישות שהיא קלפת יש"ו, ומצה מסמלת את בטול הישות. דמעות הן האכל של דוד המלך לחם עני, כמובא בזהר (ויצא קנז). ומאידך ישוע בגימטריא מכירת חמץ. והוסיף הרה"ג ר' פנחס כהן שליט"א שלכן יש דין מיוחד בקרבן פסח (שמות כג, יח) "לא תזבח על חמץ דם זבח" שהוא דין בדם הקרבן, שאסור שיהיה יחד עם החמץ. כיון שחמץ מסמל את קלפת הישות של האדמוני דקלפה, צריך להזהר שקלפה זו לא תינק מהדם דקדשה של קרבן פסח, שקשור עם האדמוני דקדשה של דוד המלך, כי קרבן פסח צריך לאכל עם מצה, הלחם של דוד, לכן צריך לבצר את החמץ שמסמל את ישוע האדמוני דקלפה לפני שחיסת הקרבן פסח. וכן נבאר לקמן שיסוד הנוקבא נקרא פת מלשון לחם, והזווג נמשל לאכילת לחם, ומבאר לדברינו שבמקום הזה יש מצה וחמץ. והוסיף הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שלכן השתלשל מנהג ישראל לאפות חלות בצורת מפתח בשבת שאחרי פסח, לרמז שחוזרים לחמץ שהוא בסוד מפתח כפי שנבאר לקמן ששרש יש"ו הוא בסוד מפתח שביסוד הנוקבא.

כתוב (שה"ש א, ח) "אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיתך על משכנות הרעים", ובאר הרה"ג ר' פנחס ל. שליט"א שיש בכתוב הזה רמז על יניקת הנוצרים מהאותיות "א של רבי עקיבא", "צאי לך בעקבי" ר"ת צ"ב, ו"צאי" אותיות "א של הצד"ק שממנו הם יונקים. וכן "בעקבי" מרמז על רבי עקיבא. וכפי שמצינו בגמרא (כתובות ז:.) שהפסוק הזה מרמז על החרבן והתגברות הקלפות על השפע דקדשה: תנו רבנן, מעשה ברבן יוחנן בן זכאי, שהיה רוכב על החמור, והיה יוצא מירושלים, והיו תלמידיו מהלכים אחריו. ראה ריבה אחת שהיתה

מִלְקָטָת שְׁעוּרִים מִבֵּין גְּלִילי בְּהֶמְתָּן שֶׁל עֲרַבִּים. כִּיּוֹן שָׂרְאָתָה אוֹתוֹ נִתְעַטְפָּה בְּשַׁעֲרָה וְעַמְדָּה לְפָנָיו, אָמְרָה לוֹ רַבִּי, פְּרֻנְסִי, אָמַר לָהּ, בַּת מִי אַתְּ, אָמְרָה לוֹ, בַּת נִקְדִּימוֹן בֶּן גִּירְיוֹן אֲנִי וְכוּ', בָּכָה רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי וְאָמַר, אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, בְּזִמְנֵי שְׁעוּשֵׁין רְצוּנוֹ שֶׁל מְקוּם, אֵין כָּל אִמָּה וְלָשׁוֹן שׁוֹלְטָת בָּהֶם, וּבְזִמְנֵי שְׂאִין עוֹשֵׁין רְצוּנוֹ שֶׁל מְקוּם, מוֹסְרֵן בֵּיד אִמָּה שְׂפָלָה. וְלֹא בֵּיד אִמָּה שְׂפָלָה, אֲלֹא בֵּיד בְּהֶמְתָּן שֶׁל אִמָּה שְׂפָלָה. תִּנְיָא, אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר בַּר צְדוּקָה, אֲרָאָה בְּנַחְמָה, אִם לֹא רְאִיתִיהָ שְׁהִיתָה מִלְקָטָת שְׁעוּרִים מִבֵּין טַלְפֵי סוּסִים בְּעַפּוֹ. קָרָאתִי עָלֶיהָ מִקְרָא זֶה "אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים, צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן וְרַעִי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ" וְגו'. אֵל תִּקְרָא 'גְּדִיּוֹתֶיךָ' אֲלֹא 'גְּוִיּוֹתֶיךָ'. וְכוּן מְצִינּוּ בַּמְדַּרְשׁ שְׂרַבִּי עֲקִיבָא דוֹרְשׁ אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה עַל זִמְנֵי הַגְּאֻלָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת סוּף הַזְּמַנִּים שֶׁנִּקְרָא עֲקֵב: (יִלְקוּט ש"ה"ש תתקפב) "צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן" רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמַר מִמָּה שֶׁהַקְּפָתִי אוֹתָם עֲנִי כְבוֹד בַּמְדַּבֵּר אֶתְּהָ יוֹדַע מָה אֲנִי עוֹשֶׂה עִמָּהֶם בְּעַקֵּב "וְסִכָּה תִהְיֶה לְצַל יוֹמָם". וְעוֹד מְצִינּוּ בַּמְדַּרְשׁ שְׁדוֹרְשׁ זֹאת עַל מִנְהִיגֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וְהַשְׁתַּלְשֵׁל הַמְדַּרְשׁ הַזֶּה בְּיִלְקוּט שְׁמַעוֹנִי בַּמְדַּבֵּר רִמְזוֹ תִשְׁע"ו שְׁמַרְמֵז עַל שְׁנַת הַקָּץ תִּשְׁע"ו שְׁאֵנוּ מְצַפִּים לְמִנְהִיג מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ שְׁיוֹצִיא אֶת הַבְּכוֹרָה מֵהֶם: "צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן", בְּעַקֵּב שְׂאֵנִי עוֹשֶׂה עִמָּהּ. "וְרַעִי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ" מִנֵּין אֶתְּהָ אוֹמַר שֶׁהָרָאָהּ הַמְּקוּם לְמִשָּׁה כָּל הַפְּרֻנְסִין שְׁעִתִּידִין לְשַׁמֵּשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם עַד שְׁיַחֲיוּ הַמֵּתִים שְׁנֹאֲמַר "צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן וְרַעִי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ".

וְכוּן מְצִינּוּ בְּזֵהָר חֲדָשׁ (ש"ה"ש ע:): שְׁדוֹרְשׁ אֶת הַפְּסוּק עַל הַחֲרָבֵן שְׁמַרְמֵז עַל אַחֲזַת הַקְּלָפוֹת בְּעַקֵּב שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל, וּמְשׁוּם כִּדְּ גַחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ: צְאִי וְרַאִי בְּעַקְבֵי הַצֹּאן, עַל מָה יִהְיֶה חֲרָבֵן בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי.

זעקת השכינה. [הדברים נכתבו בהתייעצות עם גדולי תורה].

איך יתכן שכבר באו כל הסימנים שכן דוד בא עד האחרון שבהם, ועד בכלל, ועדין לא תיקנו בכל הכוללים לימוד חובה של לפחות כמה דקות ביום בספר הזהר להצלת עם ישראל?

איך יתכן שדם ישראל נשפך כמים ולא מנסים את העצה היחידה שמובאת בחז"ל שיכולה להציל את עם ישראל גם בדור שכולו חייב להביא את הגאולה ברחמים?

האם מחכים חס ושלום לנהרות של דם ואז יתעוררו, ומדוע לא מנסים לכל הפחות להראות לקב"ה שרוצים את העצה היחידה שכתובה בתורה שבעל פה מפי חז"ל, ולהתחיל לכל הפחות עם לימוד נגלות הזהר.

היכן בני עדות המזרח שאבותיהם ואבות אבותיהם עסקו בעיקר בחכמה הזאת, ובזכות זה זכו שהיטלר ימ"ש לא נכנס למדינות שלהם, מדוע עדין לא תיקנו לימוד ברבים בכל כולל בספר הזהר ובשאר ספרים שעוסקים בפנימיות התורה?

איך יתכן שרובות לומדי התורה הגיעו למצב של דוחק גדול בפרנסה שרק הולך ומחריף ח"ו, ועדין לא עשינו שום חשבון נפש על מה באה עלינו הצרה הזאת, ומה הקב"ה דורש מאיתנו, ולא עשינו שום תקנה של לימוד ספר הזהר ברבים שהובטח לנו מפי חז"ל שיתן לנו מחסה ושובע ופרנסה בהרחבה גם בזמנים הקשים?

איך נוכל להתעלם מזעקת השכינה על בניה התינוקות שנשבו שנמצאים בסכנת חיים ובידינו להצילם, האם נוכל לומר ידינו לא שפכו את הדם הזה? כדברי הזהר בפרשת נשא, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מגלותא ברחמי.

רבי יעקב צמח זצ"ל: (בהקדמה לספרו 'קול ברמה', על אידרא רבא) "רחל מבכה על בניה" שאינם עוסקים בחכמה הזאת הממהרת את הקץ, ולזה אין משיח בא, כי אין מדרש קבוע בכל עיר ועיר כמו שיש בעסק התלמוד, ולכן "איננו", אין בניה מושכים וממהרים את המשיח. **בעל הגוב"י על 'עץ חיים'** (בהסכמתו לספר 'איפה שלימה' על אוצרות חיים). **הענינים וההרוגים בזמן הגלות** תובעים בבית דין של מעלה את התלמידי חכמים שלא למדו קבלה, ומענישים אותם על כך. **רבנו ה'אור החיים' הקדוש** (ויקרא כה, כה) "כי ימוך אחיך וגו'", פרשה זו תרמוז ענין גדול, והערה ליושבי תבל, "ימוך", כשהתחוננים מטין מדרך הטוב מסתלקים ההשפעות, ומתמסכן עמוד הקדושה, כי העיקר תלוי בהתחוננים. "ומכר מאחוזתו", ירצה על המשכן משכן העדות אשר בעונותינו נמכר הבית ביד האומות, והודיע הכתוב כי גאולתו היא ביד הצדיק אשר יהיה קרוב לה', הוא יגאל ממכר אחיו, ובזה יגאל ה' ממכרו, ועל זה עתידין ליתן את הדין כל אדוני הארץ גדולי ישראל, ומהם יבקש ה' עלבון הבית העלוב.

מסקנת הדברים: כל ראש כולל, מגיד שיעור, ואדם שיש לו השפעה על רבים, יתקן אצלו במסגרת שלו כל יום חובת לימוד בספר הזהר למשך כמה דקות להצלת עם ישראל, מתוך אמונה פשוטה בדברי חז"ל שזה הפתרון כמובטח, ועדיף לימוד ברבים בשיעור עם הבנה וכו', ומי שאצלו במסגרת עדין לא תיקנו את התקנה, יציל את נפשו בלימוד באופן פרטי כפי יכלתו.

מדור גלגלים בתורה

תקציר גלגלים מתוך הספר 'משברי ים גלגל החוזר בתורה', שחיבר אחי הרה"ג ר' שמואל פיש שליט"א בספר מתבארים באריכות מאות גלגלים בתורה. ניתן להשיג בטל: 036188995

טפל חביב

[מכתבי הג"ר מרדכי גולדמן שליט"א]

הידיעות ההלכתיות הנחוצות להבנת הגלגל

א. מאכל שהוא עיקר ויש טפל אליו, מברך על העיקר ופותר את הטפל [או"ח סי' רי"ב].

ב. שיטת הרמ"א שם בשם האגור [שמביא כך בשם האו"ז] שאם הטפל הוא חביב עליו יותר מהעיקר, אז יברך על הטפל תחילה ואח"כ יברך על העיקר. (והט"ז מסייג זאת בטפל שאינו דבוק לעיקר, אלא נפרד ממנו ורק נאכל יחדיו עם העיקר, ולשיטתו נצייר בדוגמא כזו, עי' משנ"ב סק"ו בשם המג"ג). וכמה אחרונים נקטו כרמ"א. אכן המשנ"ב מסיק לדינא ע"פ הרבה אחרונים שאין מברכים על הטפל. וגלגלנו לשיטת האגור והרמ"א וסיעתם.

ג. ברכת בורא מיני מזונות קודמת לבורא פרי העץ ובורא פרי האדמה ואלו קודמות לשהכל נהיה בדברו, מפני מעלת ברכה מבוררת. וזה עדיף על מעלת חביב. [אחרונים ומשנ"ב רי"א ס"ק ל"ה]

הערה: הבחור החשוב צבי גולדמן נ"י העיר דילמא האו"ז והאגור ס"ל שחביב עדיף על ברכה מבוררת ומוקדם בברכתו [וכשיטת המחז"ו והכלבו שהובא בד"מ סי' קע"ז], ונבאר שזהו טעמם להקדים לברך תחילה על הטפל לפני שיברך על העיקר, וממילא יתבטל הגלגל. כי ממנ"פ אם הפרי חביב מהמזונות אז הוא צריך ליקדום מפני חביבותו, ואם הוא חביב פחות או שווה בחביבותו אז הטפל צריך ליקדום לפרי בגלל חביבותו אע"פ שברכת הטפל שהכל. ויפה עורר. אכן הרמ"א הרי פסק בסי' רי"א שברכה מבוררת קודמת לחביב, וא"כ לשיטתו עכ"פ ודאי קיים הגלגל, וכן לפי האחרונים שפסקו כמוהו שם וכאן. ואמנם חיפשתי ולא מצאתי מאי טעמא להקדים בדווקא את הטפל לברך עליו תחילה.

1

הפרי טוען שהוא צריך ליקדום לטפל
שברכתו שהנ"ב [יסוד ג']

ניצבים לפניו מאכלים לאכלם כעת:
מאפה שברכתו בורא מיני מזונות, ועמו טפל לו
מאכל שברכתו שהכל נהיה בדברו שהוא חביב
עליו יותר מהעיקר.
וגם ניצב פרי (שברכתו בורא פרי העץ או בורא
פרי האדמה) שאינו קשור לאלו.

4 והגלגל
חוזר
חלילה.

4

2 והעיקר
טוען שכיון
שברכתו
במ"מ
ממילא
הפרי צריך
להתאחר
אחריו [יסוד
ג']

2

על מה יברך תחילה לשיטת הרמ"א וסיעתו?

והרי על הטפל מברך לפני העיקר לשיטת האגור
והרמ"א וסיעתם [יסוד ב']

3

ל

משמעות לטעמי המקרא

מאת הרה"ג ר' זלמן פישר שליט"א

ויקרא בהר כה, א,

ויקרא בהר כה, א – ב:

[א] וידבר ה' אל-מוֹשֶׁה בְּהַר סִינִי לֵאמֹר:

[ב] דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תֵבְאוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָכֶם

וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שָׁבֶת לָהּ:

[פסיקתא זוטרתא (לקח טוב)] ויקרא פרשת בהר [המתחיל דף ס"ט, ע"ב]

[כה, ב] דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם. לדורות. כִּי תֵבְאוּ אֶל-הָאָרֶץ. אל הארץ המיוחדת. אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָכֶם. ולא עמוֹן ומואב. וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ

שָׁבֶת לָהּ. להודיע כי לה' הארץ. ברא את עולמו בששה ימים ונח ביום השביעי. נתן הארץ לחרוש ולזרע שש שנים ולשבות שביעית:

דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם – זקף-קטן מלמד על שני לימודים, אחד מהם עשוי להיות דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – גרשיים מהפך פשטא

כעין יצא מן הכלל להקל ולא להחמיר. כאן מלמד כי שביתת השבוע בשבת ושביתת הארץ בשנה שביעית מקילים על הישראלי את עבודת ה' ומשפיעים לו ברכה. ומפר' אח"מ ואמר יש ללמוד להזהיר הגדולים על הקטנים לחנכם במצוות לפני חיוב כבוגרים ואז יקלו עליהם קיומם משעת חיובם במצוות.

דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – גרשיים מהפך פשטא כעין יצא מן הכלל להקל ולא להחמיר.

דַּבֵּר – גרשיים בתפקיד כעין יציאת מצות שמיטה מכלל המצוות ללמד כפ' רש"י בשם תו"כ (א) בְּהַר סִינִי - מה ענין שמיטה אצל בְּהַר סִינִי, והלא כל המצות נאמרו מסיני? אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני, אף כולן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני; כך שניה ב'תורת כהנים' (בהר פרשתא א, א).

ומפרש רש"י את תו"כ ב-(כה, א), ומסביר ונראה לי שכך פירושה: לפי שלא מצינו שמיטת קרקעות שנשנית בערבות מואב במשנה תורה, למדנו שכללותיה ופרטותיה כולן נאמרו מסיני, ובא הכתוב ולמד כאן על כל דבור שנדבר למשה שמסיני היו כולם כללותיהן ודקדוקיהן, וחזרו ונשנו בערבות מואב.

שפת"ח בהר כה, א... מכח יתור לשון של בהר סיני. ... למה נאמר כאן "בהר סיני" אלא בא ללמד כאן על כל דבור ודבור שנאמרו למשה שמסיני היו כללותיהן ודקדוקיהן. והרי בנין אב לכל התורה כולה.

התורה הסמיכה מצות שמיטה להר סיני ללמד ע"י יוצא מן הכלל, שאף-על-פי שאיזה פרטים ממצות שמיטה לא נשנו במפורש בערבות מואב, דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – גרשיים מהפך פשטא פועלת בתפקיד כעין יצא מן הכלל להקל ולא להחמיר. תקל על עצמך כאשר תאמין במסורת, שכל שנאמר בהר סיני נשנה בערבות מואב. אע"פ שלא הכל נשנה במפורש.

לפי השיטה המציעה נקודות קשר בין טעמי המקרא לתורה שבע"פ, משוער כי תבנית הטעמים של הכתוב כאן אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם (כה, ב) המכילה פעמיים זקף-קטן בין שני טעמים קיסרים (כאן סלוק מן הפסוק הקודם ואתנח שאחרי הכתוב הזה) מלמדת על בסיס אוסף הפסוקים לדרשות התורה שבעל-פה שמופיע בהן אופן דרשה "בנין אב" או "הקש", "או דבר החוזר

וקורה" בכתוב שעליו או בסמוך אליו נאמר אופן דרשה כזה, מופיעה תבנית הטעמים פעמיים זקף-קטן ולעתים נדירות זקף-קטן זקף גדול בין שני קיסרים (אתנח ... סילוק או סילוק אתנח). אמנם בפסוק (ויקרא בהר כה, א) "בְּהַר סִינִי." אין תבנית זאת אבל בפסוק הסמוך אליו (ויקרא בהר כה, ב) העוסק במצוות שמיטה והמשמש כבסיס למסקנת תו"כ נמצאת תבנית זקף-קטן ... זקף-קטן בין שני קיסרים בכתוב אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָתְ אֲלֵהֶם וְאֶמְרָתְ אֲלֵהֶם, התבנית הזאת מופיעה בתורה כ-676 פעם ומתוכם זוהו עד עתה 120 בדרכי דרשה אלו. לכן עולה ההשערה כי זה אפשרות ללימוד בנין אב.או הקש או דבר החוזר וקורה. כאן זה בנין אב כפירוש שפת"ח שהובא לעיל.

כמו-כן בפסוק שעוסק בכל מצוות התורה נמצאת תבנית כזאת

ויקרא בחוקתי כו,מו: אֲלֵה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרָה

אֲשֶׁר נָתַן ה' בְּיַד וְבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

בְּהַר סִינִי בְּיַד-מֹשֶׁה: פ

ויקרא בהר כה,א בְּהַר סִינִי – מרכא טפחא, אפשר כי יתור לרבות פרטים על כללות

ויקרא בחוקתי כו,מו בְּהַר סִינִי – מרכא טפחא, אפשר כי יתור לרבות פרטים על כללות

ויקרא בהר כה,ד: וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן יְהִי לְאָרֶץ שַׁבַּת לְה'

שְׁדָךְ לֹא תִזְעַע וְכִרְמֶךָ לֹא תִזְמַר:

וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבִיעִת – מונח רביעי, אילו לפחות ארבע דרשות ילמדנו מכך? והאם הן קשורות להמשך המקרא?

אוסף (א) ע"פ פסיקתא זוטרתא (לקח טוב) ויקרא פרשת בהר דף ע עמוד א קשור להמשך המקרא ומלמד כי לשביתת

הקרקע של השנה שביעית, היינו לא תזרע ... לא תזמור יש לפחות ארבע או חמש הלכות.

וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן יְהִי לְאָרֶץ. מהו **שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן** (א) שתי שבתות להביא את שנחנטו פירותיהן בשביעית ולא נגמרו עד שנה שניה או

שלישית שאתה נוהג בהן דין שביעית והן חייבין בפירות בשביעית שנאמר (**ויקרא בהר כה,ה**) **שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן יְהִי לְאָרֶץ** מכאן אמרו במסכת שביעית בנות

שוח שביעית שלהן שניה לשלש שנים. פירוש בנות שחה תאני חירותי ואינן יפות כשאר כל התאנים. והא אם נחנטו בשביעית אין פירות להאכל עד שנה

שניה לשמטה הבאה שהן עושות שלש השנים שביעית וראשונה ושניה.

(ב) ולכל האילנות היא שנה שניה וחייבין פירותיהן במעשר ופטורין מן הביעור. (טט - והביעור בשנה התשיעית)

(ג) ואלו בנות שוח נוהג בהן בשנה שניה דין שביעית פטורין הן מן המעשר וחייבין בביעור שנאמר (**ויקרא בהר כה,ה**) **שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן יְהִי לְאָרֶץ.**

(ד) וכן אמר רבי יהודה בפרסיות שביעית שלהם מוצאי שביעית שהן עושין לשתי שנים.

(ה) **שַׁבַּת לְה'.** להודיע חומר השביעית שהרי שבת בראשית נאמרה בה שבת לְה' ושביעית נאמר בה (**ויקרא בהר כה,ד**) **שַׁבַּת לְה'.** שְׁדָךְ לֹא תִזְעַע וְכִרְמֶךָ

לֹא תִזְמַר: כל מלאכה שבשדך וכל מלאכה שבכרמך כגון החרישה והעדר והניכוש והכיסוח והבקוע ואין מאבקין ואין מפרקין ואין מזבלין ואין מקרסמין

ואין מזרדין ואין מפסלין באילן כל מלאכות שצורך השדה והכרם אסור ושאר מלאכות של (בית דין) מותרין:

לענין מספר השנים שבהן מורגשת השפעת שנה שביעית יש לומר כי (א) 45 יום קודם לשנה שביעית אין לנטוע. ובימי בית המקדש שבתו מעבודות שדה כבר מפסח בשנה הששית; (ב) השנה השביעית עצמה; (ג) השנה השמינית שבה יש לנהוג קדושת שביעית בירקות ופירות שגדלו בשנה שביעית; (ד) בתאנים הנקראים בנות שוח יש קדושת שביעית גם בשנה תשיעית

אוסף (ב) ללא קשר להמשך המקרא

(א) ר"ה בתשרי הוא היום הקובע לכניסת ויציאת שנת שמיטה **בבלי ראש השנה ח,ב** ולשמיטין. מנלן? דכתיב (**ויקרא בהר כה,ד**) **ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ, וגמר שנה שנה מתשרי, דכתיב (דברים יא) מראשית השנה.** - ולגמור שנה שנה מניסן, דכתיב (**שמות יב**) ראשון הוא לכם לחדשי השנה. - דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים, ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים (ב) ובמוצאי שביעית - הקהל

(ג) ולא שביעית ליציאת עבד עברי ואמה עבריה

ולזה אפשר להוסיף את **אוסף (ג)** שבו שני פרטים קשורים לשביתת הארץ, ע"פ **זוהר - רעיא מהימנא כרך ג (ויקרא) בהר**

קח,ב

ובשנה השביעית שבת שבתון וגו',

(א) פקודא דא לשבות בשנה השביעית (היינו הכנה לשביתת הארץ)

(ב) ואבתריה לשבות בשביעי, (השביתה עצמה בשנה השביעית)

(ג) ואבתריה להשמיט כספים בשביעית (שמיטת כספים בסיום השנה השביעית **דברים ראה טו**)

(ד) ואבתריה למנות שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה, וגו'

בסה"כ ביניהם יותר מארבע הלכות הקשורות לשנה השביעית

ויקרא בהר כה,ה – ו: [ח] את ספיו קצירך לא תקצור ואת-ענבי נזירך לא תקצר

שנת שבתון יהיה לארץ:

[ו] והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמטך

ולשכירך ולתושבך הגרים עמך:

היתה - תלישא-גדולה, לימוד אלפניו ולאחריו בתפקידי תלישא.

לימוד לאחריו – בתפקיד של עקירה ומחיצה ושיעור, עקירת מחיצת הבעלות ולהפקיר הפרות שבשדות ובמטעים לכול, וגם במצוות ביעור מן הבית. **כרש"י** שלא תנהוג במ כבעל הבית אלא הכל יהיו שוים בה וגו' ר' **יוסף בכור שור** והכל אוכלים משולחן גבוה. יש לכך גם

בטוי בפריצת ארבעה או יותר פרצות בגדר השדה והכרם. ואולי לכך ירמז גם **ויקרא בהר כה, ד** וְכִשְׁנֵה הַשְּׂבִיעִית – מונח רביעי, לפחות ארבע פרצות בגדר.

* לימוד לאחרינו – ע"פ בבלי סוכה מ,ב, בתפקיד בעל בחינה נעלה, הגדל בשנת השבת ישאר בהוויתו,

* א' נשאר בקדושת שביעית או שנת יובל גם כאשר נמכר בכסף או בחליפין וגם הנכנס במקומו נתפס בקדושת שביעית רק

אם יוחלף שוב אז החילוף הראשון יצא לחולין והאחר יתפס בקדושת שביעית (ראה בבלי סוכה מ,ב ב"היתה לכם")

* ב' תלישא גדולה בתפקיד לימוד אלפניו עוקר האיסור הגורף המשתמע מ**פסוק ה'** מדאוריתא הותר איסוף הספיחים שב- (כה,ה),

* ג' תלישא גדולה בתפקיד לימוד אלפניו בשיעור מזון שלוש סעודות לאדם, שיטול אדם מן ההפקר המיוחד הזה של שביעית בכל פעם שלוקח מן השדה והכרם ולא לצבירה ולמסחר. אסוף ספיחים נאסר מדרבנן.

ויקרא בהר כה, יב: כִּי יִכְבַּל הוּא קֹדֶשׁ תְּהִיָּה לָכֶם

לן-השָׂדֶה תֹאכְלוּ אֶת-תְּבוּאָתָהּ:

ירושלמי שביעית פ"ד ה"ז (וילנה יב ב) (ההסברים בסוגרים ע"פ אור יעקב)

גמרא ... כתיב (**ויקרא בהר כה, יב**) כִּי יִכְבַּל הוּא קֹדֶשׁ תְּהִיָּה לָכֶם וגו' (מן-השדה תאכלו את-תבואתה:) מה תבואתה קודש אף היא קודש. (דורש

מהתיבות לן-השָׂדֶה תֹאכְלוּ אֶת-תְּבוּאָתָהּ: , להקיש השדה דהיינו ארץ-ישראל עצמה, ל-תבואתה, מה תבואת ארץ-ישראל קודש,

שנוהגת בה קדושת שביעית ושאר מצוות התלויות בארץ, אף ארץ-ישראל עצמה קדושה היא ויש לחבבה מפאת קדושתה ומביא עובדות מהאמוראים שהיו מחבבים את הארץ וגו')

• טט - א' קדושת תבואת שביעית נלמדת בהיקש מקדושת תבואת יובל מכאן. לכן כאן מתאים לומר מה תבואת שנת היובל קודש כך גם ארץ-ישראל עצמה קדושה ויש לחבבה מפאת קדושתה.

• ב' קדושת תבואת יובל נלמדת ע"פ לימוד שמביא **תורה שלמה** הדורש הקרא באופן הבא [יב] כִּי יִכְבַּל הוּא קֹדֶשׁ תְּהִיָּה לָכֶם ...

תְּבוּאָתָהּ: הדרש הזה כאילו מנצל את תבנית הטעמים של לן-השָׂדֶה - קדמא זקף-קטן בתיבות מוקפות שמשמעו כעין מוקדם והוא מאוחר בענין לומר שלצורך הדרש קרב את המאוחר **תְּבוּאָתָהּ:** אל הרישא [יב] כִּי יִכְבַּל הוּא קֹדֶשׁ תְּהִיָּה לָכֶם. והתוצאה [יב] כִּי יִכְבַּל הוּא קֹדֶשׁ תְּהִיָּה לָכֶם תְּבוּאָתָהּ:

• ג' לן-השָׂדֶה - קדמא זקף-קטן בתיבות מוקפות כעין מידה מוקדם והוא מאוחר בענין. **דרוש** מה **אֶת-תְּבוּאָתָהּ** המאוחר בענין קודש אף המוקדם בענין לן-השָׂדֶה - ארץ-ישראל קודש

• ד' **תֹאכְלוּ אֶת-תְּבוּאָתָהּ:** - טפחא סלוק, טפחא רבוי לא מוגבל. סלוק – מגביל - ממעט, בסה"כ מרבה את כל הארצות האחרות למעטן ממעלת חביבות ארץ-ישראל.

מסיימת הגמרא (**תהלים קב, טו**) כִּי-רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת-אֲכֻלֵּיהֶּ וְאֶת-עֲפָרָהּ יִחַנְנוּ:

ניתן לקבל את העלון בקובץ וורד לשלוח בקשה למייל.

fish@neto.net.il טל: 0533109982

לפי הוראת גדולי ישראל שליט"א אנו מנויים על שירות מייל בלבד ללא גישה לאינטרנט ניתן לפנות אלינו דרך מייל חוזר בלבד או בפקס 15326537343

קישור כשר לשיעורי וידאו ביום עיון לתורת הרמז ט"ו באב תשע"ה במכון רמח"ל הר נוף ירושלים

<https://drive.google.com/open?id=0B8vad60OFCnuRktK0XBBVXp6S0E>

קישור כשר לשיעורי וידאו שנתנו בראשי חודשים בקבר דוד המלך ועוד

<https://drive.google.com/open?id=0B8vad60OFCnuaHdrRWZXSgtJVlk>

חדש קישור להורדת 5 כרכים של ספר סוד החשמל

<http://beta.hebrewbooks.org/53606>

קישור להורדת עלוני סוד החשמל לשנים תש"ע - תשע"ג

<http://www.shtaygen.co.il/?CategoryID=1722>

קישור להורדת עלוני סוד החשמל תשע"ד

[Page=1&ArticleID=12030&http://www.shtaygen.co.il/?CategoryID=1890](http://www.shtaygen.co.il/?CategoryID=1890)

קישור להורדת עלוני סוד החשמל תשע"ה

[Page=1&ArticleID=12834&http://www.shtaygen.co.il/?CategoryID=1890](http://www.shtaygen.co.il/?CategoryID=1890)

קישור לארכיון השיעורים והעלונים

<https://docs.google.com/folder/d/0B5g5K6Iej11iT3Z0M2NOVnJZX3c/edit>

סוד החשמל 400 סרטונים

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL07U4Ld4DFGsTa1B6UT-XOPxMOg0L8LFD>

סידור הרש"ש 37 סרטונים

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL07U4Ld4DFGsRpQM-VAJ6yf9Lw6Bkvw3P>

קישור להורדת תוכנת הרמז בגירסא חדשה עם הוספות רבות

<https://drive.google.com/file/d/0B8NARozmpeUAQ3A1QjhqUzhWYoU/view?pref=2&pli=1>

בעזרה שי"ת

אנו שמחים להודיע על
קו טלפון של סוד החשמל

מספרי הטלפון של הקו במחיר שיחה רגילה

025805801 או: 0723326302 או: 0799280256 או: 0799164284

025805801 > 1 > 01>

קישור להורדת השיעורים

<http://sod1820.co.il/?p=503>

שימו לב לשיעורים חדשים שנכנסים למערכת